

Nepriklausoma

Lietuva

ALP/LE/2828

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 9 (49-ji metai) * 1989 m. KOVO - MARCH 2 d.

* LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS * 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 * 50 c.

SAVAITINIAI ĮYKIAI

h.n.

NEMALONUS SKANDALAS PIETŲ AFRIKOJE

Dar vis tebekalinamojo marksisto Nelson Mandelos žmona Winnie Mandela, kuri buvo viena iš Afrikos nacionalistinio kongreso vadovaujančių asmenybių, pakliuvo savo pasekėjų nemalonėn. Pasirodo, jos asmeninės apsaugos specialūs daliniai (vadinami dar ir jos "asmenine futbolo komanda"), yra įvykdę įvairių nepateisintų žiaurumų ir žudė jiems nepatinkamus žmones. Tiems kaltinimams iškilus viešumon, radikalaus kairiojo kongreso pasekėjų tarpe auga nepasitikėjimas ne tik patia Winnie Mandela, dar neseniai vadinta "Tautos motina", bet ir Afrikos Nacionalinio kongreso vadais. Bandydami išgelbėti sąjūdį nuo skilimo, sąjūdžio vadai bando paneigti nuolat gausėjusias žinias apie ponios Mandelos apsaugos ir smogiųjų dalinių vykdytus neįtikėtinus savivaliavimus, mušimus, kankinimus, moterų ir mergaičių prievartavimus ir net žudynes.

SACHAROVAS KRITIKUOJA SOVIETINIUS RINKIMUS

Į naujai planuojamojo sovietinio kongreso šiuo metu vykstantį rinkiminį vąjį garsusis sovietų disidentas Andrej Sacharov'as žiūri gana neigiamai. Prieš keliolika dienų lankydamasis Kanadoje, Sacharovas spaudos atstovams paaiškino, kad laisvai pasisakyti ne visiems kandidatams imanoma. Jo paties rinkiminį atsisaukimą laikraštyje MASKVOS NAUJENOS jis radęs gerokai pakeistą. Sacharov'as, kaip žinia, palaiko Gorbačiovo reformas, bet norėtų radikalesnių reformų. Jis, pavyzdžiui, siūlo įvesti Sovietų Sąjungoje ekonominę sistemą, visiškai nepriklausomą nuo vyriausybės kontrolės, nusiginklavimą ir sumažinimą kariuomenės rytinėje ir vakarinėje sovietinėje teritorijoje ir specialias komisijas, kurios prižiūrėtų sovietų saugumo policiją ir krašto apsaugos ministeriją. Jis taip pat reikalauja specialių pensijų visiems, kurie kentėjo nuo Stalino pereskiojimų, ir paskelbti viešumoje visus sovietinės istorijos dokumentus, kad jie būtų prieinami visiems, tyrinėjantiems sovietinę praeitį. Jo manymu, iki šiol reformos Sovietuose esančios nepakankamos ir vykdomos per daug lėtai.

KATYNO ŽUDYNES ĮVYKDE SOVIETAI

Lenkijos komunistinė spauda pirmą kartą paskelbė, kad Katyno žudynes įvykdė ne Hitlerio Vokietija, bet Stalino Sovietų Sąjunga. 1943 metais buvo atkasti prie Katyno miško, netoli Smolensko, masiniai kapai, kuriuose rasta virš 4000 Lenkijos karininkų, kuriuos buvo nelaisvėn pėmusi sovietinė Raudonoji Armija. Nacių Vokietija tąsyk buvo sudariusi tarptautinę komisiją, kuri nustatė, kad žudynės buvusios įvykdytos 1940 metais ir jas įvykdė sovietai. Tačiau Kremlius ir Lenkijos komunistinė valdžia iki šiol skelbė, jog jas esą įvykdė nacių Vokietijos daliniai 1942 metais. Dabargi specialii lenkų komisija nustatė, kad, be jokių abejonių, egzekucijas įvykdė išiai sovietinė kariuomenė. Tai rodą pas daugelį lavonų rasti dokumentai, aiškiai liudiją žudynes įvykus tarp 1940 metų kovo ir gegužės mėnesių. Gi vokiečiai tas sritis okupavo tikrai daugiau kaip po metų, būtent, 1941 metų birželio mėnesi. Komisijos raporte rašoma, kad buvę atkasti 4,243 lavonai ir kiekvienas jų buvo nušautas kulka į pakaušį, kaip kad paprastai žmones zudydavo sovietų saugumo policija. Šie lenkų karininkai buvo dalis 15,000 karininkų, 1939 metais patekusių sovietų nelaisvėn.

ŽYDAI VYRAI IR ESTĖS MOTERYS DAUGIAUSIA UŽDIRBA

Įvairių kurioziškų apklausinėjimų amžiuje, štai dar vienas statistikos siurprizas. Daviniai paimti iš oficialių STATISTICS CANADA surinktų žinių apie 76 mažumas Kanadoje. Daugiausia uždirbo vyrai žydai - vidurkis 47,000 dolerių per metus. Juos seka egiptiečiai vyrai, uždirbę vidutiniškai 38,568 dol. ir trečioje vietoje mūsų kaimynai estai vyrai uždirbę 37,361 dol. vidurki. Gi moterų tarpe kaimynės estės pirmąja - jos uždirba 25,403 dol. metinių vidurki. Po jų seka irgi mūsų kaimynės latvės su 25,207 dolerių metiniu vidurkiu ir po jų - žydės moterys su 25,171 dol. metiniu vidurkiu. Įdomu, kurią vietą užima mūsų lietuvės ir lietuviai?

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJA IMA RODYTI SAVO TIKRĄJĮ VEIDĄ?

Š.m.vasario mėn.27 d. Vilniaus radijo programoje, skirtoje užsienio lietuviams, buvo pranešta apie paskutinius Lietuvos Komunistų Partijos nutarimus. Nors LKP Centro Komiteto pirmasis sekretorius Algirdas Brazauskas ir tvirtina, kad bus siekiama suverenumo, tasai suverenumas, atrodo, vienai suprantamas Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio ir visiškai kitaip Lietuvos Komunistų Partijos. Anot A.Brazausko, "suvereninė Lietuva turinti būti Tarybų Sąjungos ribose," o kaip žinome, tos ribos kaip tikrai labai primena senuosius Stalino papčius, Brazausko žodžiais "buvo nutarta iki kokios vietos einame kartu". Tą LKP Centro Komiteto plenumo nutarimą taip aptaria žurnalistas Antanas Šimkūnas: "Praeitą savaitę buvome aštraus politinio dialogo liudininkai..." Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis esą susilaukęs iš Lietuvos Komunistų Partijos aštriausios kritikos per visą savo gyvenimo laiką. To priežastys esančios lietuvių kalbos paskelbimas valstybine kalba ir Vasario Šešiolikosios minėjimai./Ar tikrai tariamoji lietuvių kalbos problema nėra paprasčiausiai partinė provokacija, panaudojant kitataučius Persitvarkymo "perestroikos" stabdymui?/ Kai kurių komiteto narių kalbos esą labai priminusios nesenu stalinizmo laikus.

To LKP Centro Komiteto plenumo nutarimas buvęs paskelbtas vasario mėn.26 d. Nutarimų tonas švelnesnis, bet jame vis dėlto kalbama apie sąjūdžių bei organizacijų veikloje pasirodžiusius "neigiamus, beatodairiškus poslinkius", "nepagrįstus siekius", "bandymus diskredituoti valdomuosius organus ir jų autoritetą", ir t.t. Nutarime jau pamiršta lenininio federalizmo idėja ir kalbama apie kažkokį Lietuvoje gyvenančių kitų tautų atstovų forumo steigimą ir įspėjami komunistų partijos nariai laikytis partijos įstatų ir programos, jei dalyvauja neformalių grupių veikloje. To nesilaikantiems būsią taikomos griežtos "partinio poveikio priemonės"...

Taigi, raudonoji yla pamažu ima lysti iš maišo. Kremliai, atrodo, rimtai nepatinka laisvėjančios Lietuvos troškimas išsaugoti savo kalbą, kultūrą, o labiausiai išsigando tų milžiniškų minių, kurios išėjo į gatves švęsti Lietuvos Nepriklausomybės šventės. Buvo labai aišku ir akliausiam komunistų fanatikui, kad ne keli "buržuaziniai nacionalistai" ir "smetonininkai", bet visiškai Lietuva trokšta kitokios Lietuvos, laisvos Lietuvos.

KLB LONDONO APLINKĖS VALDYBA ruošiasi Kanados Lietuvių Dienoms, kurios įvyks GE - GUŽĖS 20-21 d.d. Iš kairės: Miras CHAINAUSKAS, Edis IŠKAUSKAS, Andrius PETRAŠIŪNAS, Rūdis VILEMBRECHTAS ir pirm. Paulius KURAS.

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS LYGIEČIO KRATA KAUNE

(New York, 1989 m. vasario 14, LIC) Saugumas atliko kratą Lietuvos Laisvės Lygos nario bute, pranešė trys nepriklausomi šaltiniai Lietuvių Informacijos Centrai.

Pasak jų, saugumo asmenys sausio 31 d. išiveržė į Lietuvos Laisvės Lygos Kauno Skyriaus sekretoriaus Arno Taujansko butą, esantį 16-tos Divizijos Plente Nr. 14-2, Kaune, ir ten padarė kratą. Neva ieškota alkoholinių gėrimų. Nors kratai vykdyti buvo pateiktas orderis su sankcija, nė vienas kratą vykdžiusių žmonių nepasirašė savo pavardžių, išskyrus Kvietkauską, kuris taip pat nebuvo orderyje įrašytas. Taujanskui apskambinus draugus ir pranešus, kad pas jį daroma neteisėta kratą, jos vykdytojai kratą nutraukė.

BROLIAI TARASEVIČIAI ROMOJE

(Roma, 1989 m. vasario 14, LIC) Broliai Gintaras ir Mečislovas Tarasevičiai sausio 29 d. per Vieną atvyko į Romą, kur laukia emigracijos dokumentų į JAV-bes, pranešė Lietuvių Informacijos Centras.

Broliai Tarasevičiai buvo suimti du kartus bandant pereiti Suomijos sieną. Juos pirmą kartą suėmė 1983 m. gegužės mėn., atsisakius tarnauti kariuomenėje, ir pasodino į psichiatrinę ligoninę keturiems mėnesiams. Antrą sykį, 1988 m. gegužės mėn. jie buvo pasodinti į kalėjimą. Praeitą rugpjūtį, solidarizuodami su bado streiku Gedimino aikštėje, jie pradėjo badauti kalėjime. Po aštuonių badavimo dienų, juos sugrąžino į Lietuvą. Broliai Tarasevičiai savo išlaisvinimą rįša su "politinės padėties sąlyje pakeitimu ir plačiosios viešosios nuomonės spaudimu". Jiems grįžus iš kalėjimo, Vidaus reikalų ministerija stipriai "pasiūlė" jiems išvažiuoti į Vakarų.

1988 m. gruodžio 8 d. Lietuvos televizija padarė su broliais Tarasevičiais interviu, kurios metu jie viesai atmetė savo tarybinę pilietybę ir reikalavo leisti tėvui ir seseriai emigruoti į Vakarų.

Gintaras nevedęs, o Mečislovas emigravo su žmona ir mažu sūnumi. Abu tikisi ir laukia tėvo ir sesers išvykimo. Broliams išvykstant, tėvo ir sesers emigracijos byla jau buvo užvesta, nors milicija grasino galėsianti jų emigraciją sutrukdyti.

Gintaras ir Mečislovas Tarasevičiai taip pat yra Lietuvos Laisvės Lygos atstovai užsienyje.

menės troškimą rasti panašybių, tačiau tarp totalinio režimo ir demokratinės santvarkos pagrįstai vedžioti paralelių negalima, gal nebent tikrai, kad pasitarnautų pavyzdžiu, kaip gali žiauriai persekiojama tauta išlikti gyva, jeigu tokia yra visos tautos valia".

Vis dėlto, susilaukėme atsiliepimo ir paskelbtoji nesąmonė neliko neatitaisyta.

• Kanados olimpinio bėgiko Ben Johnson'o gydytojas dr.Jamie Astaphan raštu pranešė, kad sutinka liudyti federaliniame apklausinėjime apie atleto vaistų naudojimą, dėl ko Ben Johnson'ui buvo atimtas medalis Seoul Olimpiadoje.

Sutiko liudyti ir jo treneris. Pasisakys ir eilė kitų atletų apie šią rimtą problemą sporte.

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išlikimą Kanadoje!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NI." SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed,
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independant
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumerata kainuoja \$ 22 -
Rėmėjo - \$ 25, -

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuostatais, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

MINTYS VASARIO 16 PROGA

/ Iš prof. ROMO VAŠTOKO KALBOS, PASAKYTOS
MONTREALYJE VASARIO 16-TOSIOS PROGA, Š.M.
VASARIO MĖN. 19 DIENĄ. /

Be abejo, įdomiausias ir kartu sunkiausias klausimas šių dienų tarptautinėje politikoje tai kokia bus Sovietų Sąjungos ateitis?

Ar tie pasikeitimai, apie kuriuos skaitome kasdieną, yra tikrovė, ar iliuzija? Ar iš pagrindų keičiasi sovietinis komunizmas, ar tik paviršutiniškai ir laikinai? Ar Gorbačiovas išsilaikys ir savo reformas įgyvendins, ar jis bus išstumtas Ligačiovo, kuris laikrodį atsuks atgal? Ar Vakarai turi prisidėti prie Persitvarkymo, ar susilaikyti su parama?

Iš mūsų pusės žiūrint, tačiau, svarbiausias klausimas - kokios bus ilgąmetės pasekmės to Persitvarkymo Lietuvos ateičiai. Kaip persitvarkymas atsilieps į Lietuvos ekonominę, kultūrinę, dvasinę būklę?

Į visus šiuos klausimus nei tikslaus, nei galutinai atsakymo nėra - vien tik žinome, kad Persitvarkymo eigas pasėkas nulėms ne vien tik Maskva, bet ir įvykiai visose Sąjungos respublikose, Rytų Europos satelituose, Kinijoje ir pagaliau - Vakaruose.

Taigi, iš šio taško žiūrint, Persitvarkymas yra tapęs tarptautinės politikos poveikiu, kuriame ir mūsų vėtikla, nors ir maža, galia pasireikšti.

... Visų pirma turėtume pasakyti, kad "perestroikos" ir "glasnost" pasėkas tiek Pabaltijyje, tiek Ukrainoje, tiek centrinėse Azijos respublikose nebuvo pramatytos. Gorbačiovas siekė išsikapstyti iš ekonominės stagnacijos ir tik netikėtai pajudino Rusijos imperijos pamatus. Pats Gorbačiovas, pripažindamas problemos svorį, yra kelis kartus prasitaręs, kad pagrindinis klausimas dabar Sovietų Sąjungoje yra tautinis klausimas. Šiam reikalui išspręsti jis yra numatęs sušaukti šių metų bėgyje specialią Centrinio Komiteto sesiją. Be abejo, ten bus nustatyta kryptis santykių tarp Maskvos ir tarybinių respublikų. Iki dabar, ypač, kas liečia Pabaltijo kraštus, pastovios linijos nėra.

Iš tiesų Pabaltijo kraštų klausimas Maskvai sudaro didelę dilemą. Įtakingas Londono žurnalas "THE ECONOMIST" šitaip ta dilemą išreiškia: "Jeigu Maskva sutiks su Baltiečių vis daugėjančiais reikalavimais, netrukus bus iškeltas ir nepriklausomybės klausimas. Tai būtų pradžia Sovietų imperijos griuvimo".

Iš kitos pusės, jeigu Maskva pradės drausti demonstracijas, tramdyti populiarius sąjūdžius ir areštuoti aktyvistus bei disidentus, visa tai mestų didelį šešėlį, ypač Vakaruose, ir "perestorikos" patikimumą. Tuo pačiu būtų sunaikinta ir "speciali ekonominė zona" "Perestroikos" pranašumo demonstravimui Pabaltijo kraštuose, - baigia samprotavimus "The Economist".

"New York Times" Maskvos korespondentas Philip Tautman taip pat yra pastebėjęs, kad, galutinėje analizėje, Pabaltijo sąjūdžių ir komunistų partijos siekimai - nesuderinami. Sąjūdžiai, galų gale, veda į nepriklausomybę, o tai, kaip žinoma, Maskvai nepriimtina.

Kodėl tada toleruojamas sąjūdžių formavimas, jų kritika, jų planai?

Ph. Tautman'as spėlioja, kad Maskva yra leidusi Pabaltijo partijoms toleruoti Persitvarkymo sąjūdžių reiškinius, kad galėtų pasauliui parodyti ir pačiai Sovietų Sąjungai, jog Gorbačiovo reformos yra lanksčios ir prisitaikančios prie naujų sąlygų. Kitaip sakant, kad gautųsi demokratiška išvaizda - išorė.

Žinoma, tuo pačiu komunistų partija nori ir gauti įtakos naujuose sąjūdžiuose, duoda progos piliečiams išreikšti sielvartus, neapykantą, pyktį. Žinoma, nei Gorbačiovas, nei partija nesitikėjo tokio staigaus, masinio ir stipraus tautinio atgimimo pasireiškimo.

Bet gal galima pramatyti ir dar vieną priežastį, kodėl Maskva aiškios linijos Pabaltijo persitvarkymo klausimu kol kas neparodo. Be abejo, Maskva nori rasti formulę, kuri išvestų partiją iš tos dilemos; formulę, kuri neprarastų Vakaruose pasitikėjimo "perestroikos" ir "glasnost" galumu bei populiariai įtaka ir tuo pačiu išlaikytų Sovietų imperijos vientisumą ir tęstinumą. Formulę, kuri galutinai išspręstų Lenino iškeltą tautinį klausimą Revoliucijos pradžioje.

Tokiai formulė surasti ir jos naudingumą išbandyti reikia laiko. Nors atrodo, kad vienas toks bandymas ir jo bendri bruožai jau yra pasirodę.

Suminėme čia kelis įvykius bei pasisakymus, kurie parodo tam tikrą Maskvos galvosėną.

/ bus daugiau /

VASARIO 16 LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENA 1918 - 1989

Tokių atvirukų gauta ir Montrealyje iš Lietuvos.

SACHAROVAS, KOVALIOVAS IR MICHNIKAS APIE PABALTIO SĄJŪDŽIUS

Apie Pabaltijo patriotinius sąjūdžius labai palankiai atsiliepė vadovaujantys S. Sąjungos ir Rytų-vidurio Europos demokratiniai veikėjai. JAV-ėse besilankydamas Andrejus Sacharovas lapkričio 14 d. Washingtone pareiškė: "Pabaltijo respublikų liaudies frontuose dominuoja nacionalistiniai elementai, bet jie siekia demokratiškų tikslų. Tie frontai remiasi tvirta savo galybės baze ir juos reikia beveik visi gyventojai, įskaitant vadovaujančius partijų pareigūnus. Galima kalbėti apie paralelę su Čekoslovakija 1968 metais. Tuo tarpu centrinė valdžia laukia ir žiūri kaip tie sąjūdžiai vystysis ir nebando jų užgniaužti; gal ji net mano su jais bendradarbiauti ar juos kaip nors panaudoti. Aš pabrėžiu žodį "gal", nes nežinau jų planų". (THE NEW YORK REVIEW OF BOOKS, 1988.XII.22).

Sacharovui Washingtonė pritarė disidentas Sergiejus Kovaliovas, ilgus metus kalėjęs už bendradarbiavimą su LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS leidėjais. Jis pareiškė, kad rusų nacionalinis sąjūdis "labai stipriai kvepia šovinizmu". "Sveiki" ir "teigiami" tautiniai sąjūdžiai, persunkti "sveiku" nacionalizmu, veikia Pabaltijo srityse, dalinai Armėnijoje, gal Ukrainoje.

Pakeliui į Lietuvą sustojusi savo gimtinėje Lenkijoje, savitiraščio THE NEW LEADER (1988.XII.12) korespondentė Alicja Mann pastebėjo, kad lenkai labai skeptiškai žiūri į įvykius Pabaltijoje - gal būtų dėl to, kad jie jau keletą metų turi savo "glasnost", bet jų gyvenimas vis blogėja. Kai kurie net juokavo: "Dzisiaj perestroika, jutro perestrelka". (Šiandien persitvarkymas, rytoj persišaudymas"). Viena išimčių buvo istorikas ir "Solidarumo" patarejas Adamas Michnikas, kuris kalbėjo: "Kai Lietuvoje ar Estijoje užgimsta šimtą tūkstantinis sąjūdis už persitvarkymą, ir tada ima kovoti už ūkinį savarankiškumą bei už teisę naudoti tautinę kalbą, to negalima ignoruoti. Ateina laikas, kai toksai sąjūdis pradeda gyventi savo gyvenimą, veikti ir kelti klausimus, kurių Gorbačiovas ir nemana iškelti. Jei Gorbačiovas ir politiškai pralaimės, jau padarytų pasikeitimų neįmanoma panaikinti. Kas nors iš to pasiliks". (ELTA)

LIETUVOS PASIUNTINYBĖJE:

1989 m. sausio mėn. 21, 22 ir 23 d.d., Lietuvos Pasiuntinybėje Vašingtone, vyko Lietuvos Diplomatinių Tarnybos pasitarimai, kuriuose dalyvavo L. Diplomatijos šefas dr. S. A. Backis, L. Gen. konsulas New York'e p. A. Simutis, L. Garbės konsulas Čikagoje p. V. Kleiza, L. Garbės konsulas ir L. garbės Gen. konsulo Toronte padėjėjas, p. H. Lapas ir Lietuvos atstovas Vašingtone ir prie Šv. Sosto p. S. Lozoraitis jr.

Pasitarimų metu buvo pirmoje vietoje apsvartyti įvykiai Lietuvoje, jų įtaka mūsų valstybės nepriklausomybės bylai ir jos taptautinei padėčiai. Buvo diskutuota dėl paramos, kuri būtų naudinga kovojančiai tautai ir jos įvairūs aspektai kraste bei užsienyje.

Viename posėdžių susirinkusieji prisiminė netikėtai mirusį Liutą Grinių ir jo ilgą visuomeninę bei politinę veiklą. Visų vardu, Lietuvos atstovas Vašingtone pasiuntė p. N. Grinienei gilia užuojautą.

Kiekvienas pasitarimų dalyvis padarė pranešimą apie savo darbą ir padarė pasiūlymus, kai jis galėtų būti atei-tyje sustiprintas.

Ilgesnius pranešimus diplomatams padarė LIC Vašing-
tono biuro vedėjas p. V. Nakas ir Baltų Santalkos biuro vedėja p. G. Palubinskaitė.

LDT (Lietuvos Diplomatinių Tarnyba) taip pat susiti-ko su Latvijos Chargé d'Affaires dr. A. Dinbergs ir Estijos Generaliniu konsulu p. E. Jaakson. Su jais buvo apsvartyti klausimai, kurie liečia visas tris Pabaltijo valstybes ir pasidžiaugta, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovų bendradarbiavimas yra labai glaudus bei efek-tingas.

Sekmadienį Lietuvos Pasiuntinybėje Vašingtone įvyko priėmimas, kurio metu LDT nariai susitiko su Vašingtono lietuvių organizacijos atstovais.

Sausio 23 d. Lietuvos diplomatai buvo pristatyti Rytų Europos skyriaus vice direktoriui, Baltų skyriaus vedėjui ir pokalbyje dalyvavusiam sovietų skyriaus valdininkui.

Valstybės Departamento pareigūnams buvo padėkota už JAV vyriausybės vedamą okupacijos nepripažinimo politiką ir buvo išreikšta viltis, kad naujoji administracija

KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ

1989 m. GEGUŽĖS mėn. 20-21 d.d. Londone, Ont.

NAKVYNIŲ INFORMACIJA.

Sekančiuose viešbučiuose, KLD Rengimo Komitetas yra rezervavęs kambarius iki balandžio 19 d.

Kreipkitės į juos, prašydami "Lithuanian Days" rezervuotų kambarių iki balandžio 19 dienos.

COMFORT INN, 800 Exeter Road (prie 401 kelio)
519-681-1200

RAMADA INN, 817 Exeter Rd. (prie 401 kelio)
519-681-4900.

RADISSON HOTEL, 300 King St. (miesto centre).
519-439-1661.

BRIARWOOD INN, 299 King St., (mieste)
1-800-265-1234.

SHERATON ARMOURIES HOTEL -London (mieste)
1-800-387-5353.

KLD Rengimo Komitetas

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ PASKYRĖ 1988 METŲ KULTURININKO-VISUOMENININKO PREMIJĄ, KURIOS MECENATAS TORONTO PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

poetui, dr. Henrikui NAGIUI

... "prisijaukinsiu
margą sakalą,
čia, nesvetingoį šiaurėj,
kad krypuotų
ant mano -
žemaičio sūnaus nežemio -
peties".

Gerbiamas poete, žemaičio sūna, žemininke, mūsų tautos dainiau, savo kūryba, žodžiais, mintimis, prisidedate prie Kanados lietuvių ir visos išeivijos tautinės dvasios ugdymo nesvetingoį šiaurėj. Dėkojame Jums už Jūsų kūryboje suteiktą viltį, už Jūsų pastangas išsaugojant svarbiausią mūsų kultūrinį lobį - lietuvišką žodį, už perduotą meilę mūsų žemei Lietuvai.

Linkime Jums daug sveikatos ir ištvermės kuriant toliau mūsų grožinę literatūrą. Tegul ši premija tebūna tik simbolinis ženklas mūsų dėkingumo ir pagarbos.

Sėkmės: Kanados Lietuvių Bendruomenės Kultūros Komisijos Pirmininkė Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė
Montreal, Québec, 1989.2.19.

/PREMIJA BUVO ĮTEIKTA MONTREALYJE, VASARIO 16-TOSIOS MINEJIMO PROGA ./.

laikysis tų pačių principų. Ta proga buvo paminėtas vice prezidento Bush'o raštas, pasiūstas prieš rinkimus vienai lietuvių organizacijai, kuriame jis pažada kelti Lietuvos reikalus pokalbiuose su sovietais.

Valstybės Departamento valdininkai labai aiškiai pabrėžė, kad Jungtinės Amerikos Valstybės ir toliau nepripažins sovietų aneksijos ir, kad šis nusistatymas yra kertinis akmuo santykiuose su Baltijos valstybėmis. Jie toliau pažymėjo, kad lietuvių tautos pastangos žingsnis po žingsnio plėsti bei stiprinti tautines bei žmogaus teises yra gerai suprantamas ir tų tautų aspiracijos bus remiamos.

Ilgame susitikime buvo paliesti visi svarbiausieji šio momento klausimai.

Prieš išsiskirdami, LDT nariai kreipiasi į Lietuvių tautą ir užsienyje gyvenančius lietuvius, karštai sveikindami visus, kurie kovoja ir dirba Lietuvos valstybės nepriklausomybei atstatyti. Jie konstatavo, kad tikslai pilnai suvereni valstybė, kaip ją apibrėžia tarptautinė teisė, gali reguliuoti santykius su kaimynais. Lietuva yra vakarų Europos dalis. Ji yra pasiryžusi gyventi taikoje su visais, tačiau laukia, kad ir jos teisės būtų respektuojamos.

LDT sveikindama užsienio lietuvių didelį entuziazmą, ryšium su paskutiniaisiais įvykiais ir norą jai padėti, išpėja, kad visa eventuali pagalba tėvynei turi būti gerai apsvartyta, nustatant jos realią naudą okupuotam kraštui. Reikia vengti viso to, kas galėtų vienokiu ar kitokiu būdu sustiprinti okupanto pozicijas. Maskva, nusileisdama kai kuriems tautos reikalavimams bando išvengti esminių klausimų. Jei lietuvių veikla kraste ir toleruojama, tai specialūs daliniai yra nuolat pasiruošę numalšinti taikingų žmonių demonstracijas.

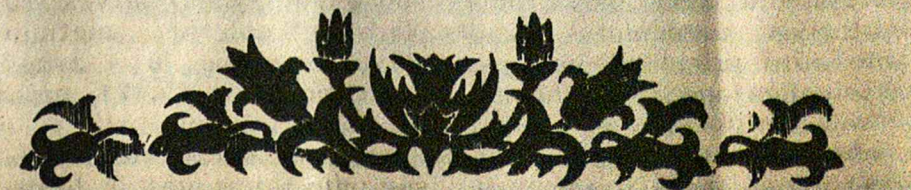
Žmogaus teisių padėtis Lietuvoje dar toli gražu nėra patenkinama. Padarytoms skriaudoms atitaisyti neužtenka gražių pažadų, o reikia konkrečių aktų.

Lietuvos Diplomatinių Tarnyba karštai sveikina Lietuvos Katalikų Bažnyčią, kardinolą Sladkevičių ir visus vyskupų konferencijos narius, dvasiškius bei vienuolius ir vienuoles. Ji džiaugiasi, kad vyskupas J. Steponavičius gali grįžti į senąją Lietuvos sostinę ir valdyti jos arkdie eeziją.

Nors religinėje srityje yra įvykę tam tikrų pasikeitimų, LDT konstatuoja, kad Lietuvos Bažnyčios padėtis nėra patenkinama ir, kad sovietai tebelaužo pagrindines jos teises.

Lietuvos Diplomatinių Tarnyba yra pasiryžusi dirbti su visais veiksniais, organizacijomis bei pavieniais lietuviu Vasario 16 Akto dvasioje. Lietuvos nepriklausomybei atstatyti mūsų tauta kaupė geriausias jėgas, dėjo didžiausias aukas ir ilgai kovojo. Tuo pačiu keliu ir šiandien turi visi eiti, kad galėtų garbingai pasiekti didįjį tikslą: laisvą žmogų nepriklausomoje valstybėje, kuri būtų pilnateisės tarptautinės tautų bendruomenės narys ir kuri leistų lietuvių tautai laisvai dirbti bendrai gerovei.

Vašingtonas, 1989 m. vasario mėn. 2 d.

Paprastai ir trumpai...

To paties "GIMTOJO KRAŠTO", kurį dabar taip naujoviškai ir visiškai kitaip redaguoja Algimantas Čekuo-
lis, išleistasis kalendorius dar labai ir labai tebetrenkia
senuoju raugu. Štai, "Tėviškės" Draugijos kalendorius
89' įžanginiame kreipinyje į "Gerbiamuosius skaitytojus",
(po juo pasirašo kultūriniai ryšiams su tautiečiais
užsienyje palaikyti "Tėviškės" draugija ir "Gimtojo Kraš-
to" redakcija) taip kalbama: "Kaip prisimename, pirmie-
ji pokario metais ryšius su Tarybų Lietuva užmegė
pažangūs Jungtinių Amerikos Valstijų ir Kanados lietu-
viai. Prioritetas jiems priklauso ir dabar". /m.p./. Ir
dar kaip! Apie šiuos Lietuvos pardavusius ir išdavusius
komunistus ir neva jų atsiuktus kultūrinius laimėjimus
prigrūstas visas kalendorius. Jau pirmajame straipsnyje
Vaclovas Sakalauskas /buvęs "Tėviškės" draugijos prezi-
diumo pirmininkas/ "su pagarba" prisimena tokius "emi-
gracijos šulius": A. Bimba, R.Mizarą, I.Mizarienę, P.Ven-
tą, A.Petriką, V.Andrušį, L.Pruseiką ir t.t. ir "simpatijas
reiškia" J.S.Jokubkai, N.Ventienei, N.Buknienei, K.Karo-
sieni, R.Baranikui, J.Urbanavičiui. Kitoje vietoje kalba-
ma ir apie tų "kultūros didžiūnų" kūrybinius atsiekimus,
pamirštant paminti, kad jų visų rašliava tebuvo papras-
ta propagandinė grafomanija, neverta popieriaus, ant
kurio ji buvo atspausdinta. Aprašoma - ir labai išsamiai
- visų minėtųjų komunistų veikla, naudojant jau įprastus
nepriklausomąją Lietuvą ir lietuvius patriotus dergian-
čius išsireiškimus, kaip "antitarybininkai", "fašistai",
"buržuaziniai nacionalistai", "hitlerininkai", "reakcionie-
riai", "vaduotojai" ir dar daugybę kitų stalininės sovietų
žurnalistikos "perlių".

Tiesa, yra keli santūrūs ir objektyvūs rašiniai,
bet jie paskęsta politinio purvo marmalyneje. Štai, kaip
"objektyviai" ir "išsamiai" aprašo Juozas Kuckailis Kana-
dos lietuvių veiklą: po ilgiausių tiradų apie "pažangiųjų"
nuveiktus politinius ir kultūrinius "laimėjimus", rašoma:
"Po Antrojo pasaulinio karo į Kanadą atvyko dar apie
12 tūkst. (?) lietuvių. Yra buržuazinių ir klerikalinių
organizacijų, leidžiami jų laikraščiai, veikia šeštadienio
pradinės mokyklos. Montrealyje ir Toronte įsteigti aukš-

tesnieji liuanistiniai kursai, yra meno saviveiklos kolek-
tyvų. Gyvena rašytojų, dailininkų, kai kurie jų palaiko
kultūrinius ryšius su Lietuva, rengia čia savo kūrybos
parodas, leidžia knygas. Juozo Kralikausko "Urviniai
žmonės" (1954) ir "Sviesa Lange" (1960) vaizduojama
pokario metų lietuvių emigrantų Kanadoje buitį".

Tiktai tiek parašyta visame 223 psl. kalendoriuje
apie mūsų visuomeninę ir kultūrinę veiklą Kanadoje.
TIKTAI TIEK. O prirašyta apie visokių "pažangiųjų litera-
tūros draugijas", kurių pirmininkai dalino lietuviškas kny-
gas "dypukams", nes raudonųjų draugijų nariai lietuviškai
nebepaskaitė arba iš viso nemokėjo skaityti...

Toksai kalendorius, skirtas išseivijai, yra tikra
gėdė. A. Bergždžia tada kalbėti apie bet kokį bendravimą,
nes keli teisingesni ir šiltesni žodžiai apie mus,
kelios nuotraukos, keli "priimtinųjų" eilėraščiai nenustel-
bia nejaukaus jausmo, kad vis dar kalbama ne tikrosios
mūsų tėviškės vardu, bet raudonosios RODINOS žargonu.
Laikas tokius kalendarius mesti istorijos šiukšlynan, nes
jie atgyveno savo amžių. Laikas kalbėti tiesą ir ištieti
tikrai draugišką ranką. Laikas kalbėti apie tikrąją Lietu-
vą ir tikrąją jos kultūrą.

Minint kalendarius, norisi dar kartą kreiptis į
Toronto Priskikimo Parapiją ir jos kalendoriaus redakto-
rių Stasi Prapaką: kada atitaisyte nors tas mažas klaidas,
apie kurias jau kalbame trečią kartą? Montrealio
Aušros Vartų Parapijos klebonas (jau keleris metus) yra
ne kun.J.Kubilius, bet kun.J.Aranasauskas, S.J., o Montre-
alio lietuvių leidžiamas savaitraštis NEPRIKLAUSOMA
LIETUVA turi ir pašto kodą, ir telefoną. Štai "NL" pil-
nas adresas: NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, 7722 George
St., LASALLE, P.Q., H8P 1C4, tel:(514) 366-6220.

Verta būtų taip pat sumažinti korektūros klaidų gau-
sybę (33 psl.B.Brazdžionio eilėraščio paskutinysis pos-
mas kažkodėl du kart kartojamas). O tokius, neva litera-
tūrinius išvedžiojimus, kaip Stasio Kipšo "Gyvenimo aki-
mirkose," vertėtų iš viso nespauzdinti.

Kalbant apie klaidas, kurių neišvengia joks leidi-
nys, yra tokių, kurios priverčia bent šyptelėti. Pav.,
iš AIDU 1987 m.4 numerio sužinojome, kad Montrealio
Akademinis Sambūris skiria VINCO KUDIRKOS literatū-
rinę premiją (žiūr.294 psl.).

Ant Alės pečių naujasis kailinis manto.
- Dėl tokio manto ir aš persikrikščyčiau,- juokauja
Pinkauskaitė.
- Kada ir kur jungtuvės? - klausia Tosė.
- Po savaitės reformatu bažnytelėje, toje, kuri Nemu-
no pakrantėje. Kviečiu.
Atsistojusi skriejančiose rogėse, Alė deklamuoja Bin-
kio eiles:

Gulbės - kelia!
Gervės - kelia!
Debesų keliu didžioju -
Aš važiuoju!

Ant posūkio rogės vikst - ir visa trijulė atsiduria pus-
nyse. Kol keleivės kapnojasi iš sniego, o vežėjas, lapatu-
damas skvernais bėgioja aplink apvirtusias roges, pasigirs-
ta linksmi žvaungčiai. Keliu skuožia kelerios rogės,
prisidusios kaimo jaunimo. Linksni, įraudę veidai, papuo-
si arkliai... Pamatę papulsius į nelaimę, skuba padėti.

Viens... du... trys... ir šlakukės vėl stovi ant kelio.
Jaunimas trepsi, purto rūbus, aplipusių sniega, kalbina
paneles:

- Gal prisidėsite prie mūsų? Nesigailėsite!
- Į vestuves ar į atlaidus? - klausia Alė.
- Nei ten, nei ten! Į Šiaulius - Kipro Petrausko klausytis.
- ?! Bet iki Šiaulių kokie 35 kilometrai? - Alė su
Pinkauskaite susižvalgo nustebusios: kaimo jaunimas, o va-
žiuoja operos klausytis!
- Na, ir kas. Negi numirsi, taip ir neišgirdęs Kipro
Petrausko?

Jaunuoliai susėda į roges, pamojuoja pasiliekančioms
ir nužvanga keliu.
Draugės lydi juos akimis tylėdamos. Po kurio laiko
Pinkauskaitė sako, su neslepamu draugišku pavydu žiū-
rėdama į Alę:
- Na ir laiminga tu... Turbūt nėra Lietuvoje žmogaus
kuris nežinotų Kipro Petrausko.

Alės rankose baltos kaip sniegas gėlės. Dega žvakės,
groja fisharmonija. Viskas labai kuklu- nedidelė bažnytelė,
ji, Kipras, pora liudininkų...
Namuose sudaužiamos taurės šampano. Krištoliniuose
bokaluose auksu žaidžia taurus skystis.
- Aukštai mes pakelsime taures linksmybės!
- Kad darnus būtų jūsų duetas!
- Žiūrėk, Kiprai, kad į kitas nesišvalgytum...

- Kur aš kita tokią rasiu,- apkabina Kipras žmoną,-
ir šoka, ir dainuoja, ir vaidina, ir dar eilėraščius rašo!
- Ponia Alė, padeklamuokit koki savo eilėrašti, -
prašo vienas iš svečių.
- Gerai - skirtą Kiprui!
Nepavysi! Nepavysi!
Nepavysiu? Pamatysi!
Saulė juokias jos akyse...
Na, palauk, nedovanosiu,
Pasivijęs išbučiuosiu,
Visą šienę išvoliosiu.
Išbučiuosi? Na tai kas?
Vėjas draiko jos kasas.
- Kipras draiko jos kasas!- nutraukia deklamatorė
vienas iš svečių. Visi juokiasi.
Staiga atsiveria durys, ir tarpduryje atsistoja kokių
ketverių metų berniukas ilgais naktiniais marškinėliais.
Trindamas nuo šviesos akis, jis graudžiai skundžias:
- Mama, aš negaliu užmigti...
Sutrikę svečiai nutila. Žiūri į berniuką - ponios Alės
sūnų iš pirmųjų vedybų...
Kipras prieina prie mažylio, paima jį ant rankų ir
išneša į kitą kambarį, sakdamas:
- Neverk, Liuka, aš tau pasaką paseksiu...
- Geriau padainuok, - prašo berniukas...
Ant pirštų galų svečiai išėina į kitą kambarį. Iš mie-
gamojo sklinda tyli dzūkiska topšinė.

Bet jau visų leidinių, visas klaidas su kaupu vir-
šija kažkokios Vokiečių-Lietuvių Literatūros draugijos
leidžiamas NEMUNO KRAŠTAS. Atsakingu redaktoriumi
pasirašo Hans Masalskis. Į pastovių bendradarbių sąrašą
įrašyta ir vokiškai rašanti gabi lietuvė poetė Aldona
Holmsten - Gustas. JAV korespondentu įrašytas Edvar-
das Šulaitis. Žurnalukas pasiskelbęs esąs: "Lietuviškas
literatūrinis-meningis, informacinis iliustruotas žurnalas".
Ant viršelio atspausdinta, kad eina jau 21 metus. Spaus-
dinamas jis Vakarų Vokietijoje, bet jo turinys buvo ir
tebėra toks, kad atrodo jį leidžia neaiškūs mažaraščiai.

1973 m. AKIRACIŲ 3 nr. tą leidinį buvo gerokai pa-
kratęs J. Petrusis, bet po to niekas šio žurnalo neprisi-
minė.

Taigi, tame NEMUNO KRAŠTE, be pigios komu-
nistinės propagandos niekalų, prikimšta, ypač lietuviškuo-
se tekstuose, tiek korektūros klaidų, kad sunku suprasti
ir skaityti. Jų yra ne dešimtys, bet šimtai. Štai paties
redaktoriaus Hans Masalskio rašinio ištrauka:

"Ipatį komplikuoti tas klausimas sprendisi
Vokietijos istorijoje...Kaiseris laikais dainavo Kaiserių
himną ir kitas dainas...himnas savo turiniu peržengia
valstybinio sienas...kas išsiskiau kaip tarp vokiečių ir
tarp užsieniečių negatyvių reakcija...Tai atvėdi Vokietijos
liaudį į nelaimę. Šiandien Vakarų Vokietijoje dainojamas
tik taikus trečiasis šio himno stupelis...Buržuazinėje Lie-
tuvoje V.Kudirkos tautiška giesmė..." ir t.t. Šis redak-
torius nėra parašęs nė vieno lietuviško sakinio be kelių klaidų. Ir kas gi jam užmoka už tokį "pasitarnavimą"
Lietuvai ir lietuvių kalbai? Kiekviename atspausdintame
lietuviškame eilėraštyje pridaryta klaidų. Aldonos Gustas
eilijų vertimai lietuvių kalbon (jų dažnai užtinkama!)
) atrodo padaryti pasityčiojimai iš lietuvių kalbos ir
pačios poezijos. Kažin ar Aldona Gustas z i n o apie
tas jos eilių karikatūras? Ir toks marmalas tebegyvuoja,
ir Hans Masalskis Vakarų Vokietijoje užsiminėja vis
dar tokia lietuvių literatūros ir kultūros parodija. Argi
tie bendradarbiai akli? Argi padorūs ir šiek tiek apsišvie-
tę lietuviai gali į tokią spaudos šiukšlyną rašyti ir leisti
spausdinti savo poeziją ir raštus? Jeigu tai daroma ne-
atsiklausus, kaip tokio kalibro redaktoriaus įprasta, tai
k o d ė l n i e k a s d ė l e i t o n e p r o -
t e s t u o j a?!

Tyla, šiuo atveju, ne tiktai nesuprantama, bet
ir nepateisinama. Jonas V a k a r i s

MAESTRO

/ Šią kino apibraižą, skirtą Kipro Petrausko 100-osioms
gimimo metinėms, autorė parašė Lietuvos Televizijos
užsakymu, tačiau filma liko nesužaktu /tęsinys/

7. Mėgsta Kipras liaudies dainas dainuoti ir scenoje.
Kiek jų yra pridainavęs dar studentaudamas Petrapiulyje,
vasaros atostogų metu važinėjamas su koncertais po
Lietuvą! Ir dabar, jau plačiai išgarsėjęs, pasinaudoja
kiekviena proga: "Ant marių krantelio", "Tris dienas, tris
naktis", "Jojau dieną, jojau naktį", "Tykiai, tykiai Nemū-
nėlis teka" arba liaudiška maniera kompozitorių sukurtos
"Dul-dul-dūdelė", "Pamyľėjau vakar", "Kur bakūžė sama-
nota" ...- jo dainos.

Alė atiklaupusi pievoje, klauso. Paskutiniį posmą
nutraukia bučiniu, kuris gražina Kiprą realybėn.
- Ak tu man šitai? Tai aš tau šitai!
- Kiprai, paleisk!- ginasi Alė, ir abu paskęsta aukšto-
je zolėje.

Niaukiasi dangus, neramiai suošia medžiai. Audra jau
visai netoli. Kipras ir Alė pasileidžia tekini namo. Vėtra
šiausia kluono stogą, klapsi neprikabintos trobos langinės.
- Uždarykite langus, gesinkite krosnyje ugnį! - ragina
namiškius sesuo Verutė. Mirus motinai, sodyboje ji vyriaus-
ia šeimininkė.

- Prietarai, - atsauna Mikas, gerėdamasis pirmaisiais
žabais, skrodžiančiais pajuodusi dangų.

Pratrūksta nematyta audra. Žaibas trenkia į Petraus-
kų sodybą. Užsidega svirnas. Sesuo blaškosi po kiemą,
šaukdamą Kiprą ir Miką. Alė mėto iš svirno daiktus,
ryšulius, lagaminus. Išsigandę bėgioja gyvuliai. Kipras
banduo juos suvaryti į aptvarą.

- Kur Mikas? Kur jį velnias nešioja? - šaukia Kipras.
Kartu su seseria ipuolęs trobon, randa brolių pasliką ant
grindų prie krosnies. Stalas apviręs, kėdės išvartytos -
- kamuolinis žaibas ilėkė pro langą ir trenkė Miką.

- O Viešpatie! Užtraukėt nelaimę! Vienas cicilikas,
kitas ištėkėjusią moterį parsivežė! Neištvėrė Dievulis, -
- virkauja sesuo, bandydama pakelti Miką.

- Griebk už kojų, reikia ant šlapios zolės paguldyti, -
traukdamas brolių duris, skubina Kipras.

Kieme būriuojasi kaimynai. Padeda gesinti gaisrą.
Audra jau nudundėjo. Suklūpusi prie Miko sesuo graudena:
- Už tai, kad bažnyčionin neat, Dievo garbei negie-
dat! O juk buvot abu vargonininkai...

Atsigavęs Mikas pramerkia vieną akį. Paskui kitą.
Mato netoliese gulinčią žaibo nutrenktą avi. Bando juo-
kauti:

- Man kaip man, bet už ką tai nekaltai avelei kliuvo!
- Ačiū Dievui, atsigavo, - apsidžiaugia sesuo. Atsigrę-
žusi į Kiprą, dėl viso pikto pagrasina: - O tu daugiau
neatvažiuok, kol neapsiženysi...

Žiema. Kipras prabangu kailiu apgaubia Alei pečius.
Priglaudžia ją, mažą ir trapią, prie savęs.

- Čia tau, kad kelionėje nesušaltum...
- O! Koks švelnus ir gražus kailis! Ačiū. Bet kiek čia
tos kelionės, nuo Biržų koks pusvalandis rogėmis.
- Kas su tavim važiuos?
- Tosė ir Pinkauskaitė. Žinai, mano draugė iš teatro.
Persikrikštijo - ir laisva.

- Laimingos kelionės, mieloji perkrikšte, - bučiuoja
Kipras Alę, su kuria jau antri metai gyvena kaip vyras
su žmona. - Lauksiu. O ir būsiu netoliese - teatras iš-
vyksta gastrolių į Šiaulius.

Snieguotais laukais skrieja rogės. Jose - trys jaunos
moterys ir vežėjas. Alė žalinkveicitė su draugėmis va-
žiuoja į Biržų protestantų maldos namus, kur turi būti
panaikinta jos buvusi santuoka.

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE

ELBINGAS. Vokiškai Elbing. Lenkiškai Elbląg Lietuvos miestų herbai —
dail. Telesforas Valius — iš Algirdo Gustaičio Lietuvos žemėlapiu, išleisto
Lietuvos Šaulių Sąjungos Trentyje ir Lietuvių Istorijos Draugijos, Čikagoje,
1982 m.

POLITINIŲ KALINIŲ GELBĖJIMO KOMITETAS

Dabar šis komitetas turi 11 narių, pirmininku šiuo metu yra Povilas Pečiūnas, pavaduotojas - Petras Cizikas.

Komitetas dabar ypatingai rūpinasi 3 kalinių likimu: Lizuno, Dainausko ir Muzikevičiaus.

Komitetas numato imtis žygių, kad būtų peržiūrėtos jų bylos ir kad peržiūrėjimas būtų viešas. Taip pat tikrins, ar yra likę kitų lietuvių politinių kalinių.

Šį komitetą remia grupės, susiorganizavusios keliuose Lietuvos miestuose.

• Tarybinė Lietuvos vyriausybė pakeitė Religijai Reikalų Tarybos įgaliojimą Petrą Anilionį. Jis pasižymėjo savo išūlumumu, bukaprotišku ir tiesiog patologiška neapykanta tikintiems. Dabar oficialiu įgaliojimu yra paskirtas Kazimieras Valančius, 51 m.

amžiaus, teisės mokslų kandidatas.

• LIETUVOS PERSITVARKYMO SAJŪDŽIO medikai kviečia išseivijos lietuvių gydytojus dalyvauti gausiai VI-tajame Lietuvos gydytojų suvažiavime, kuris organizuojamas š.m. gegužės mėn. 19-20 d.d. Vilniuje.

Apie dalyvavimą prašo pranešti kaip galima greičiau šiuo adresu:

Juozas Olekas, M.D.,
Vilniaus Universitetas, Mikrorochirurgijos Tyrimo Centras, K.Poželos g., 6 - 1.
VILNIUS, 232600. Tel: 6199 993.

ATVIRAS LAIŠKAS NEPARTINEI(?), LIETUVEI(?), MOKALEIVEI(?) ADOMAITYTEL (???)

Gerbiama moksleive Adomaityte, perskaite Jūsų laiška, taip ir nesupratome kokių anonimų vardu Jūs kalbate. Labai jau primena mūsų mėgstamo rašytojo Gogolio "Mirusias sielas".

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI J PATI SAVĖS IŠSIŽA -
DA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. Valančius

• "Žmonės klausia Viešpaties, kodėl Jis nieko nedaro, kad pasaulyje nebūtų tiek badaujančių ir be pastogės žmonių. Tačiau, ar jie nesumeta, kad Viešpats klausia jų to paties klausimo?"
Robert Ross

• LIETUVOS ISTORIJOS IR ETNOGRAFIJOS MUZIEJUJE atidaryta paroda tema "Lietuvos jaunimo organizacijos XX a. pirmoje pusėje". Parodoje matoma Lietuvos skautų, Pavasarininkų, Ateitininkų, Tautininkų, Jaunųjų Ūkininkų ir kitų organizacijų, sąjungų ir korporacijų vėliavos, įstatai, ženklai, fotografijos, spaudos leidiniai.

Istorijos skyriaus vedėja yra Ona Mažeikienė, kuri padėjo nepaprastai daug pastangų surasti ir išprašyti tuos eksponatus, rūpinasi kaip papildyti Jūrų Skautų ženkliukų, kompasų ir kt. daiktų rinkinį.

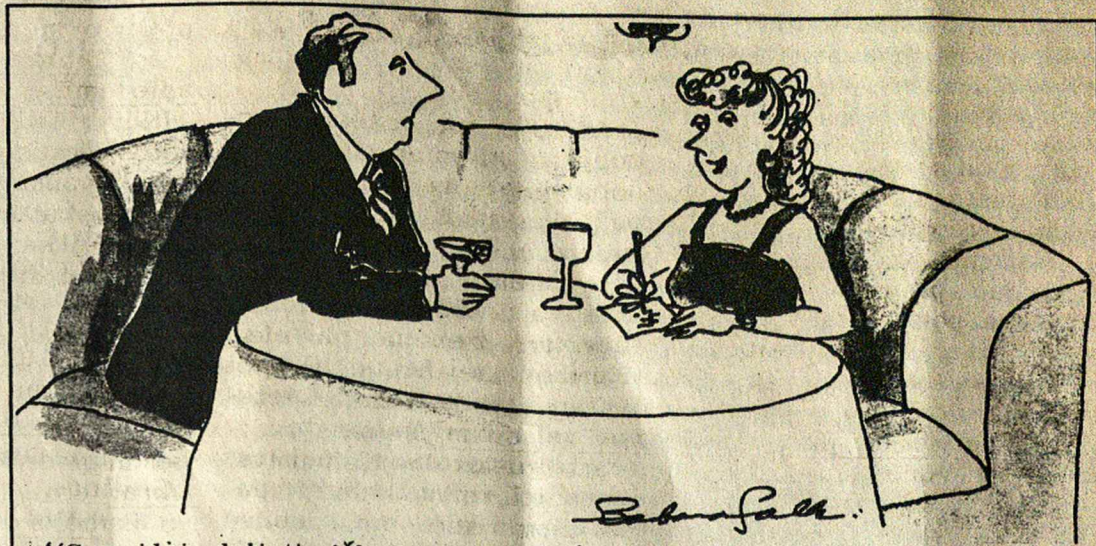
Mes taip pat vaikai ir anūkai žmonių, gyvenusių ir dirbusių to meto Lietuvoje, rašome savo vardu.

Esame dėkingi savo tėvams, kad išmokė mus mylėti savo kraštą, savo kalbą, savo istoriją. Esame dėkingi, kad tiek daug garbingų žmonių, negailėdami savo jėgų ir laiko, - emėsi sunkaus darbo - priekelti tautą iš snaudulio, priminti, kad mūsų laukia dideli darbai, kad mes turime gyventi taip, kad mūsų vaikai ir anūkai taip pat galėtų mus prisiminti geru žodžiu.

Jūsų nuomonę ne tik išgirdome, bet galime ir ką ir paaiškinti.

1. Prašytume papasakoti kokiuose veikaluose jums nepažįstami kažkokie Sajūdžio vadeivos Lensbergis, Ozoriovas ir Juozeliūnas idealizuoja neigiamus buržuazinės santvarkos bruožus. Ar negalėtumėte nurodyti bent vieną iš Lietuvos Persitvarkymo Sajūdžio Seimo tarybos narių V. Landsbergio, R. Ozolo ir J. Juzeliūno kalbą, kurioje jie pasisako už buržuazinės santvarkos atkūrimą Lietuvoje?

2. Tikriausiai Jūs žinote

"Gera idėja dalintis išlaidomis, Algi. Štai - \$40. už plaukų sušukavimą, \$110. už naują suknelę, \$90.- už pietus ir vyna... Tu man skolingas \$30.22"
NATIONAL ENQUIRER

te ramiai dirbti.

5. Sajūdis Lietuvos niekam nesiruošia nei paruoti, nei dovanoti. Atvirščiai, siekia jos suvereniteto. LTSR valstybinė vėliava yra istoriškai susiklosčiusių, mūsų tautai brangių spalvų derinys, o istorijos pakeisti dar niekam nepavyko.

6. Visose civilizuose, aukštos kultūros šalyse žmogus, prieš klausdamas savo oponento gyvenimo smulkmenų, prisistato pats.

7. Tikrai Sajūdžio "...suvažiavimas atvėrė paprastiems žmonėms akis..." ("Atgimimas", Nr. 11, 1988.12.16, "Sajūdžio vadeivoms"). Štai kodėl po steigiamojo LPS suvažiavimo jo rėmėjų skaičius gerokai ūgtelėjo.

Sajūdis - ne Vidaus reikalų ministerija ir todėl neprivalo atsakyti už visų šiaulių chuliganų veiksmus P.S. Etikečių klijavimo laikas pasibaigė. Apsisėime ir be jų. Kėistas Jūsų laiškas sukelia daugiau gailėstį, negu šypseną. Aukite!

Vilniaus Salomėjos Neries vidurinės mokyklos 10 klasės mokiniai (32 parašai).

• Perskaičiau moksleivės Adomaitytės laiška, ir širdis sudrebėjo. Aš gimiau buržuazinėje Lietuvoje, augau kaime, daugiavaikėje šeimoje. Tėvai turėjo pusę hektaro žemės ir dirbo pas turtingesnius ūkininkus. Seserys ir prolis piemenavo. Gyvenome neturtingai, bet alkani nebuvome. Visi lankėme mokyklą. Susirgusią motiną ligoninėje irgi gydė neinokamai. Taigi, Lietuvos valstybė rūpinosi savo tautiečiais, kiek galėjo. 150 metų išbuvusi caro kolonija Lietuva, atgavusi nepriklausomybę, buvo neturtinga, bet iš oado niekas nemirė, o tuo metu Stalino sukurtame socializmo rojuje badu mirė 20 milijonų žmonių.

Buržuazinėje Lietuvoje sandiniams už darbą atlygindavo, gi susikūrus kolūkiams, dirbti reikėjo daug, o užmokesčio jokio; dėl kepaluko duonos tekdavo per naktį stovėti prie parduotuvės.

Dar Adomaityte klausia, už kokią santvarką Sajūdis. Man šitas klausimas juokingas. Iš kurgi mes Lietuvoje insime buržuaziją, nebent importuotume iš kapitalistinių kraštų.
V.Paulauskienė, Vilnius

PRANEŠIMAS JAUNIMUI

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ ŠVIETIMO FONDO "LABDARA" /sutrumpintai "FONDAS" STIPENDIJŲ PASKIRSTYMO KOMISIJA DUOS STIPENDIJAS-PREMIJAS JAUNIMUI

TIKSLAS
Remti stipendijomis studijuojantį jaunimą, skatinti premijomis lietuvių kalbos ir kultūros pažinimą, ugdyti jaunosios kartos dalyvavimą visuomeninėje - kultūrinėje veikloje ir remti visa tai, kas tarnauja lietuvių išseivijos siekiams.

KVALIFIKACIJOS
Komisija, skirstydama stipendijas-premijas, atsižvelgs į šias sąlygas: a. turi būti lietuviui arba lietuvių kilmės, b. studijuojantieji aukštesniosiose mokslo institucijose, c. Vasario 16 gimnazijos mokiniai, d. lituanistinių kursų ar institucijų studentai, e. lituanistinių mokyklų mokytojai bei studentai, studijuojantys lietuvių kalbą ir jos dėstymo metodiką, f. TLN nariai arba jų šeimos nariai (turi pirmenybės priv-

legijas). Neatsiradus tinkamų kandidatų likusieji pinigai bus perkelti į sekanciu metų sąskaitą arba paskirti premijomis už konkursinius rašinius. Prašymą rašant svarbu duoti kuo daugiau žinių apie save, studijas ir pažymius, lietuvišką veiklą bei dalyvavimą lietuviškose organizacijose. Prašymus siųsti: LN Vedėjas, Švietimo Fondas, 1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6, Canada arba palikti LN raštiniėje ne vėliau kaip kovo 31 d.

Stipendijos bus iteiktos metiniame Toronto Lietuvių Namų susirinkime balandžio 9 d. Jeigu yra neįmanoma dalyvauti, prašoma raštiškai įgalinti kitą asmenį.

TLN švietimo fondo "Labdara" komisija

GYDYTOJŲ DĖMESIUI!

Gegužės 17 - 24 d.d. organizuojama medikų grupė į

VI Lietuvos gydytojų suvažiavimą

Grupė išvyksta "Lufthansos" lėktuvu iš Toronto. Užsakymai priimami iš visų Šiaurės Amerikos miestų. Svečiai bus apgyvendinami gydytojų šeimose Vilniuje. Grupę lydės chirurgas iš Vilniaus dr. VYTAUTAS NAŠLENAS.

Smulkesnių žinių teiraukitės:
Audra Travel Corporation kelionių biure
Tel (416) 769-2500, Fax: (416) 763-6279, telex: 06-967812
2100 Bloor St. West, Toronto, Ont. Canada M6S 1M7

Organizuojama linksma užkietėjusių "širgalių" ir nenuilstančių rėmėjų grupė į neeilines, nepakartojamas, intriguojančias

KREPŠININKŲ VARŽYBAS LIETUVOJE

Susitinka: Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė "Vėjas" su Kauno "Žalgiriu", Vilniaus "Statyba", Panevėžio "Lietkabeliu", Klaipėdos "Neptūnu" ir Lietuvos jaunių rinktinė. Varžybos numatomos įvairiuose Lietuvos miestuose. Kviečiame visus į šią ilgai lauktą sporto šventę.

Grupė išvyksta "AIR FRANCE" ir "LUFTHANSOS" lėktuvais
liepos 5, grįžta liepos 23. Smulkesnių žinių teiraukitės:
Audra Travel Corporation kelionių biure
Tel (416) 769-2500, Fax (416) 763-6279, telex 06-967812,
2100 Bloor St. West, Toronto, Ont. Canada M6S 1M7

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 623-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

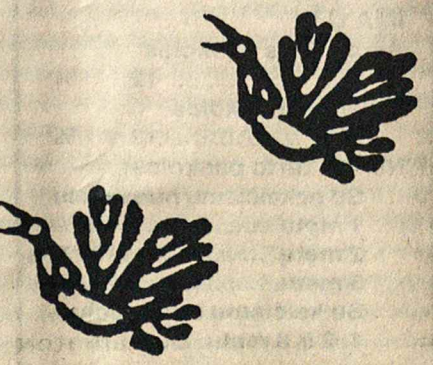
London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A. (Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kiekvieną trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties
Programos vedėjas: LUDAS STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7
Tel.: 669-8834

1989 metų EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
Iš Montrealio,
Nuo GEGUŽĖS 12 d. iki GEGUŽĖS 26 d. - \$1999.
Nuo BIRŽELIO 30 d. iki LIEPŪS 14 d. - \$ 2199.
Sudarau iškvietimo dokumentus viešnagai į Kanada bei Lietuvą.
Dėl smulkesnių informacijų kreiptis
į: L. Stankevičių, 1053 Cr. Albanel,
Duvernay, Laval, Qué. Canada. H7G 4K7.
Tel.: (514)-669-8834.

Stepas Varanka

SIMPOZIUMAS, LIEČIAS LIETUVA

/ tęsinys /

Turint naujas galimybes, galima būtų pakviesti Lietuvos vadovus ir ekonomistus į Kanadą, susipažinti su kai kuriais potvarkiais, kurie galbūt būtų pritaikomi Lietuvai ir gal tai būtų pradžia neblogiausias kelias į ekonominę suverenitetą.

Paskaitininkės nuomone, išsivijęs parama - tai kontaktai, kvietimas dalyvauti konferencijose, ne tik saviveikloje ir kultūros srityje, bet ir socialinio-politinio mokslo srityse. Estija gauna nepaprastai didelę moralinę ir ekonominę pagalbą iš Suomijos ir Švedijos, jaučia turinti stiprų užnugarį. Lietuviams Lietuvoje yra reikalinga ir mūsų išsivijęs stipri moralinė ir finansinė parama.

Prof. Sara Ginaitė, antroji paskaitininkė yra gimusi Kaune, ten baigusi gimnaziją. Studijavo Vilniaus Universitete ir 1955 m. baigė ekonomikos fakultetą, gaudama PhD. 1969 m. įsigijo apgynę daktarinę disertaciją. 1962-1963 m. dėstė ekonomiją Vilniaus Universitete ir ten jai buvo suteiktas profesorės titulas.

Dr. Ginaitė yra parašiusi ir paskelbusi daugiau kaip 100 mokslinių straipsnių ir 7 knygas, jų tarpe "Tarybų Lietuvos Gyventojų Pajamos", "Gamyba ir Vartojimas", "Ekonominio Socialistinio Gyvenimo Būdo Aspektas".

Nuo 1983 m. ji gyvena Kanadoje, Toronte ir nuo 1984 m. dėsto York Universitete politinius ir socialinius mokslus bei aktyviai reiškiasi moksliniame gyvenime. Paskutiniu metu yra parašiusi keletą straipsnių, liečiančių temą "Ekonominės Reformos ir Švietimo Reformos Sovietų Sąjungoje". Jos paskaitos tema "Politinis- Ekonominis Baltijos valstybių Persitvarkymo Problemos Aspektas".

Čia pateikiu svarbiausius to pranešimo samprotavimus. Kaip skelbta spaudoje, 1988 m. lapkričio mėn. Lietuvos ekonominio suvereniteto programa buvo pateikta TSRS Ministerijų Tarybai.

Šiomet, sausio mėn. 6 d. įvyko TSRS Ministerijų Tarybos posėdis, kuriame buvo svarstoma specialios komisijos parengta sąjunginių respublikų savivaldos koncepcija. Aiškiau pasakius, bendrieji principai vadovavimo ekonomikai ir socialinei sferai Sąjunginėse respublikose pertvarkymo savivaldos ir finansavimo pagrindu.

Lietuvos parengta koncepcija posėdyje iš esmės nebuvo svarstoma. Lietuvos pažiūrų sampratos pagrindu sudarė teiginys dėl nuosavybės. Būtent, kad visoje Lietuvoje esančios įmonės, fabrikai, bankai, pastatai, transportas, žemė, žemės turtai - turėtų būti Lietuvos valstybės nuosavybė.

Šis programos punktas posėdžio metu nebuvo palaikytas. Taip pat nebuvo palaikytas Lietuvos pasiūlymas dėl biudžeto formavimo. Savos valiutos įvedimo projektas net nebuvo keliamas. Bendrai imant, posėdžio politinė situacija nebuvo palanki Pabaltijo respublikoms. Savaime aišku, Centras lengvai neatsisakys savo diktato. Valdymo aparatas laikosi jiems naudingos centralizuoto politikos. Be to, pats M. Gorbačiovas tokiam keitimui nepritaria. Toks savarankiškas respublikos ekonominis reiškinys suardyti vieną Sąjungos ūkio sistemą.

Kalbant apie Lietuvos parengtą koncepciją perėjimui iš dabartinės struktūros į savarankišką ekonominę padėtį, nėra sudaryto aiškaus ir tikslaus plano. Tam perėjimui iš vieno taško į kitą turi būti paruoštas realus ir konkretus įgyvendinimui planas. Ekonominė nepateisina abstrakcijos. Tai nelengvas kelias. Reikia neužmiršti, kad Lietuva neturi gamtos žaliavų...

Kokios Politinės Perspektivos

Yra dvi galimybės: I-oji - priimti, ką Maskva duoda. Pagal Maskvos projektą, į respublikos pavaldumą artimiausiu metu, nuo 1990 m. numatoma perduoti visą lengvąją pramonę. Kitos įmonės, kurios nepereina respublikos pavaldumui, galės įsigyti vadinamą nežinybinį statusą. Tai būtų žingsnis į priekį. Bet jis toli gražu negarantuoja ekonominio suvereniteto.

Antroji alternatyva būtų radikalesnė ir veiksmingesnė. Nelaukti malo-

nės iš Maskvos programai. Lietuva turėtų sekti Estijos pavyzdžiu ir pateikti patobulintą koncepsiją. Gavus patvirtinimą, pradėti skubotumo ją įgyvendinti. Toji galimybė reikalauja politinio drąsumo, atkaklumo, lankstumo, diplomati-

jos ir takto. Pranešėjos nuomone, mažiau kalbėti apie suverenitetą, o daugiau apie regioninę ūkišką savivaldą, kad toji programa būtų taikoma Pabaltijoje išimties tvarka, ekonominiam eksperimentui. /bus daugiau/

VASARIO 16-TOJI TORONTE

Vasario 16-toji buvo minima Toronte sekmadienį, vasario mėn. 19 d., Toronto Convocation Hall patalpose. Įspūdingą programą atliko įjungiant vargūnų ir trimitų grojimą, Dainos Ansambliis VOLUNGE ir MAIRONIO LITUANIS - TINĖS MOKYKLOS choras. Jiems vadovavo muz. Dalia Viskontienė. Akompanavo muz. Jonas Govėdas.

Kalbėjo PLB pirmininkas dr. Vyt. Bieliauskas, pabrėždamas, kad VLIK'as, PLB, ALT'as, kartu su tauta vieningai turi siekti Lietuvos išlaisvinimo.

Iš Lietuvos iš minėjimą pakviestas, buvo atvykęs Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Tarybos narys ir Vilniaus Universiteto prof. dr. Kazimieras Antanavičius, ekonomistas. Savo kalboje apibūdino dabartinę Lietuvos padėtį. Pabrėžė, kad Lietuvos potencialas stiprėja ir tauta eina prie laimėjimo. Lietuva privalo išsijungti į laisvųjų Europos tautų šeimą.

Minėjimo dalyviai, kurių buvo apie 800, audringai plojo. Dalyvavo taip pat ir eilė provincinės ir federalinės valdžios atstovų.

Minėjimo iškilmės buvo parodytos per 11 val.v. televizijos žinias. Jose komentavo adv. Joana Kuraitė-Lasienė.

Minėjimą surengė KLB A-kės Valdyba, kuriai pirmininkauja Rimas Strimaitis. V.K.

ANAPILYJE pradamas Vajus Punksė statomams Lietuvių Kultūros Namams.

Tam tikslui yra atidarytos sąskaitos PRISIKĖLIMO PAR-JOS BANKE sąsk. 157064.17 ir PARAMOJE sąsk. 9188. Auką galima pridėti ir prie parapijos rinkliavos, pažymint kam ji skiriama.

Daugiau informacijų gausite pas V. Pečiulį tel: 247-2221 arba pas kitus punskiečius.

MIRUSIŲJŲ ATMINIMUI AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI:

A.A. ABROMAIČIO MEČIO atminimui aukojo po \$ 25,- A.P. Kazilai ir S.P. Langer.
A.A. GRINIAUS LIŪTO atminimui aukojo po \$20,- A. Zarembaitė, A. Vaitonienė, D. Staškevičienė, N. Racevičienė, Z. Stravinskienė, B. Vytienė ir J. Nešukaitis.
Visiems nuoširdi padėka. K.L.F.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	9 1/4%
180-185 d. term. ind.	9 1/4%
1 metų term. indėlius	9 1/2%
2 metų term. indėlius	9 1/2%
3 metų term. indėlius	9 1/2%
1 metų GIC-met. palūk.	11 %
2 metų GIC-met. palūk.	10 3/4%
3 metų GIC-met. palūk.	10 3/4%
1 metų GIC-mėn. palūk.	9 3/4%
RRSP, RRIF ir OHOSP	8 3/4%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	11 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	10 3/4%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	10 3/4%
Specialiaji taup. s-ta	8 %
Taupomąją sąskaitą	8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	9 %
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	5 3/4%

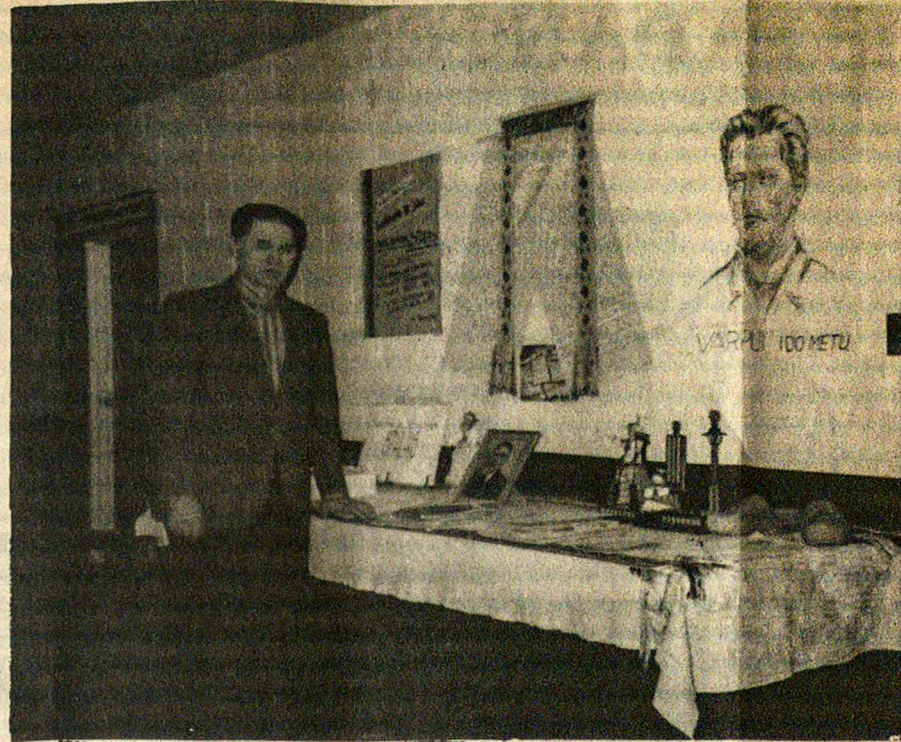
IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	12 %
Sutarties paskolas nuo	12 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	11 1/2%
2 metų	11 3/4%
3 metų	12 %
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	11%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėru, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir keltionių čekius (traveler's cheques). Nelaimė mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI VIRŠ 40 milijonų dolerių
Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Užgavėnių Karname prie "NL" Rėmėjų Būrelio stalo stovi Būrelio vicepirmininkas p. Laučys.

mėn. 12 d., sekmadienį, 2 val.p.p., Toronto Lietuvių Namuose /1 aukšto balkono naujoje patalpoje/. Bendromis jėgomis nutarsime, kaip ir kuo galėtume prisidėti, rengiant sekantį pobūvį paremti savaitraščių "Nepriklausoma Lietuva". Taip pat prašome atsivesti bent po vieną asmenį, kuris turi norėtų susipažinti su laikraščiu ir jo rėmėjais. Jokių didelių išpareigojimų ar aukų nebus prašoma. Laukiame atvykstant!

Spaudos Būrelio Valdyba

• GEGUŽĖS mėn. 23 d. Toronto ansambliis "GINTARAS" vyksta koncertuoti į Lietuvą. Jį kviečia Vilniaus Universiteto Tautinių Šokių Ansambliis kartu su Vilniaus Sporto Rūmais. Gintariečių spektakliai numatyti Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje ir Šiauliuose. Toronto GINTARAS veikia ištvermingai ir stipriai 35 metus. Ši kelionė tai lyg jų visų darbų apvainikavimas. Ansamblio šokėjai ir jų vadovai su didele atsakomybe ir meile ugde šį ansambliį, visur pelne didelį įvertinimą tiek menišku atžvilgiu, tiek bendro elgesio. Jų kelionės išlaidas palengvinti galima aukomis PARAMOJE sąsk. 9174 arba PRISIKĖLIMO PAR-JOS BANKE sąsk. 1569910.

Lietuvių Namų Žinios

• Sekmadienio popietėje dalyvavo 250 asmenų. Svečių knygoje pasirašė 2 asmenys iš Kauno, P. Sprainaitis, V.I. Jadeliai iš Clinton, N.J., JAV ir V.R. Melinai iš Matawan, N.J., JAV.

• LN METINIS NARIU SUSIRINKIMAS šaukiamas BALANDŽIO mėn. 9 d., 2:30 val.p.p. REGISTRACIJA - 1:30 val.p.p.

• LN VYRU BŪRELIO VALDYBA pasiskirstė pareigomis pirmininkas - V. Drešeris; vicepirmininkai - A. Genys, Z. Revas; sekretoriai - H. Chvedukas, V. Kazlauskas; išdininkas - A. Sukauskas; parengimams - H. Chvedukas, B. Laučys; ūkvedžiai - Z. Revas, P. Genys; baro tarnyba - P. Genys, Z. Revas; valdybos narys - V. Kulnys.

Revizijos komisija: M. Račys - pirmininkas, nariai - A. Borkertas, A. Bričkus. • LIETUVIŲ SLAUGOS NAMAMS aukoję: po \$200, O.R. Berantai, J.Z. Didžbaliai; \$50,- V. Paulionis. Iš viso statybos fonde yra: \$109,831.64. Aukos priimamos PARAMOJE sąsk. 8711 TALKOJE sąsk. 4259 ir PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KOOPERATYVE sąsk. 15332.17.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis Fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui ir švietimui paremti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas. Tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian Canadian Foundation).

Tapkime šio Fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti: Lithuanian - Canadian Foundation, 1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6
Šio Fondo šūkis: KAPITALAS LIETUVAI, PALŪKANOS - LIETUVYBEI IŠEIVUOJE!

PATARNAVIMAS - GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

WALTER DAUGINIS, Insurance Broker Ltd.
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALEJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9 1/4% už 90 dienų term. indėl.	
9 1/4% už 6 mėn. term. indėlius	
9 1/2% už 1 m. term. indėlius	
9 1/2% už 2 m. term. indėlius	
9 1/2% už 3 m. term. indėlius	
11 % už 1 m. GIC mėn. palūkanas	
10 3/4% už 1 m. GIC invest. pažym.	
10 3/4% už 2 m. GIC invest. pažym.	
10 3/4% už 3 m. GIC invest. pažym.	
8 3/4% už pensijų planą (variable rate)	
11 % už 1 m. term. pensijų planą	
10 3/4% už 2 m. term. pensijų planą	
10 3/4% už 3 m. term. pensijų planą	
8 3/4% už pensijų fondą - RRIF (v.r.)	
8 3/4% už namų planą OHOSP (var. rate)	
8 % už taupymo sąsk.	
9 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
6 1/2% už kasd. pal. čekių sąsk.	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	12%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgage): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	12%
2 metų	12%
3 metų	12%
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	11%
(variable rate)	

AKTYVAI VIRŠ 70 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto). Visų narių gyvybę apdrausta santaupu dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidas, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos - (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (ilepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6 Telefonas: (416) 532-1149

**PLAČIAI PAMINĖTA
VASARIO 16-TOJI**

Iškilmingai ir plačiai Vasario 16-tosios šventė buvo paminėta vasario mėn. 12 d., sekmadienį. Tiek pamaldose, tiek prie miesto Rotušės ir taip pat pagrindinio minėjimo didokėje salėje buvo daug žmonių, suvažiuosiu iš viso Niagaros pusiasalio. Matėsi net tie, kurie šiaip jau retai beprasirodo bendruomenės veikloje.

Programa irgi buvo gerai suorganizuota. Prie Rotušės šalia kelių lietuviškų organizacijų vėliavų matėsi visa eilė ir vėliavų kitų pavergtų tautų. Giedant himnus, labai geroje vietoje buvo iškelta mūsų trispalvė. Tolimesnės iškilinės buvo tęsiamos Multicultural Centre salėje. Kalbėjo eilė žymiausių miesto ir krašto žmonių. Visų nuotaika pakilus, nes pavergtoji Lietuva prasiveržė į pasaulio dėmesį. Visi jautė ir linkėjo, kad lietuvių tautai neilgai trukyt prasiveržti iki pilnos nepriklausomybės.

Esminę programos dalį sudarė svečio iš Toronto - A. Š i e i k o s paskaita, kuris buvo Vilniuje didžiųjų įvykių metu. Tikrai: paskaita-pranešimas buvo labai įdomus savo informaciniu turiniu. Buvo duota ir patarimų, siūlant visiems prisidėti prie dabartinės Lietuvos įvykių, visomis išgalėmis ieškant ir surandant jai draugų.

Miesto burmistras paskelbė iškilmingą VASARIO 16-tosios proklamaciją, raginančią kanadiečius švęsti šią didžiąją šventę kartu su lietuviams. Proklamacija buvo atspausdinta "The

Standard"

dienraštyje.

Pamaldas už žuvusius už Lietuvos laisvę laikė kleb.kun.K. Butkus ir kaip paprastai tokiais atvejais, pasakė ypatingai gerą pamokslą. Giedojimo mūsų solistai, su vėliavomis dalyvavo organizacijų atstovai. Po pamaldų įvyko naujos "MISS LITHUANIAN COMMUNITY" karūnavimas.

Buvusi iškilioji lietuviškos Rima Mačikūnaitė uždėjo karūną naujam R. Mačytei. Susirinkusieji joms smarkiai paplojo. Jų pareigos yra labai svarbios mūsų bendruomenės reprezentacijai tarpe daugybės kitų tautinių grupių.

Visą šventę gerai pravedė Virginija Žemaitienė - vicepirmininkė, nes taip jau pasitaikė, kad pirmininkas A. Šetikas, gerokai sunegalavęs, atsidūrė ligoninėje. Kor.

sudbury

MŪSŲ VASARIO 16-TOJI

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 71-oji sukaktis paminėta vasario mėn. 18 d. "Christ The King" parapijos salėje. Dalyvavo 50 asmenų. KLB Apylinkės pirmininkas J. Paulaitis, pradėdamas minėjimą, pakvietė visus sugiedoti Lietuvos Himną. Vasario 16-tosios tema paskaitą skaitė J. Kručas.

Vėliau per TV buvo rodoma vaizdajuostė - "Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Steigiamasis Suvažiavimas". Vaizdajuostės rodomas truko 3 valandas. Minėjimo dalyviai stebėjosi dideliais pasikeitimais tėvynėje, apie kuriuos anksčiau ir galvoti niekas negalvojo. Visi tikisi, kad rusų - komunizmo imperija

ateityje žlugs ir Lietuva vėl bus laisva. Oficialiai programai pasibaigus, buvo sugiedotas Kanados Himnas. Dalyviai vaišinosi skania kavute ir kėpiniais, kuriuos paruošė geros šeimininkės - N. Paulaitienė ir B. Stankeienė. Bandė laimėti loterijoje, kuriai laimėjus aukojo A. J. Bataičiai, N. J. Paulaičiai, B. J. Stankai, L. B. Apylinkės Valdyba, A. F. Albrechtai, J. A. Rukšiai.

PATARIMAI KELIAUJANTIEMS Į LIETUVĄ

Ruošiantis kelionėn, pirmiausia turite išsiimti užsienio pasą, arba jeigu turite jį, tai jis privalo galioti nemažiau kaip 6 mėnesius. Reikia užpildyti sovietų vizai gauti blanką pas savo kelionių agentą ir prie to pridėti 3 nuotraukas. Jos gali būti pagamintos ir automatinės mašinos.

Į Lietuvą galite vežti viską, tačiau tik po vieną skirtingą daiktą. Jeigu vežate po keletą tų pačių daiktų, tai geriausiai jų nedėti kartu į vieną krūvą čemodane.

Lietuvoje žmonės pageidauja mažų kasetinių radijo aparatų, muzikos kasečių, video kasečių, plaukams sukuti elektrinių žirklių (220 V), kosmetikos, lūpų pieštukų, ypač ružavos spalvos, aspirino ir t.t.

Kai vežate pinigus, tai žinokite, kad yra uždrausta įvežti ir išvežti rublius, o dolerius tai turite teisę įvežti, kiek tik norite, tam nėra nustatytos ribos. Būtinai reikia įrašyti pilną sumą vežamų pinigų Maskvos aerodrome padėtose muitinės lapukuose. Į tuos pačius lapukus reikia taipogi įrašyti kiek ir kokių brangiųjų dėvėtė, kaip antai auksinių žiedų, karolių ir t.t. Ant šio lapuko muitininkas uždės antspaudą ir jūs turite jį laikyti kartu su dokumentais iki sugrįžimo atgal į Maskvos aerodromą prieš išskrendant namo.

Išskrendant iš Montrealo, turite teisę paimti su savimi 2 čemodanus po 20 kg. kiekvieną, be to vieną kelionių maišą "flight bag" / lėktuvų ir vieną palatą ant rankų. Už viršsvorį reikia mokėti \$29,- už kilogramą.

Atskridus į Maskvą ir perėjus muitinę, patartina tuojau pat išsikeisti ten esančiuose bankeliuose nors \$10,- į rublius, kadangi, pakeitus aerodromą ir toliau skrendant iš Maskvos į Vilnių, galima vežtis iš viso tik \$20 kg., o už viršsvorį reikia čia primokėti po 23 kapeikas už kilogramą. /Dolerių ten neima/. Tada ekskursijų vadovai pasveria visos grupės čemodanus bendrai ir tą svorį padalina ekskursantų tarpe. Tokiu būdu kiekvienam išėina primokėti maždaug nuo 3 iki 5 rublių, kas yra nedaug.

Atskrendant į Vilnių ir norint keliauti į kitas Lietuvos vietas, ten pat viešbutyje galima gauti nemokamai leidimą.

Vilniuje norint gauti taksį, reikia rasti taksį sustojimo aikštelę ir tik iš ten galima jį imti arba galima užsisakyti tiesioginiai iš viešbučio.

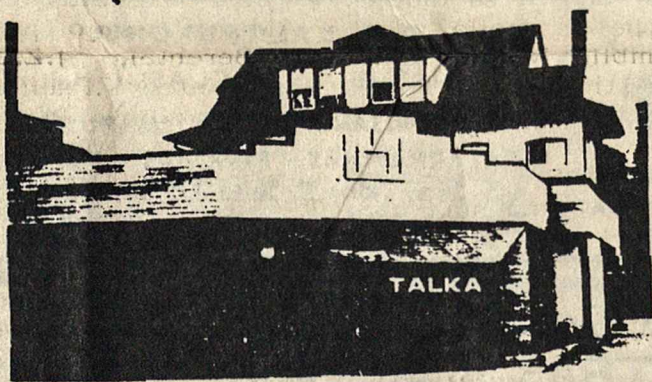
Lietuvoje yra dvi dolerinės krautuovės: Vilniuje ir Kaune. Jos yra atidarytos kasdieną, išskyrus sekmadienius, nuo 10 val. ryto iki 2 val. po pietų ir nuo 3 val. p. iki 7 val. vakaro.

Einant į dolerinę krautuovę, patartina turėti su savimi amerikietiškus arba kanadietiškus smulkių pinigų /centų/, kadangi jie ten niekuomet neturi jų užtenkama gražai ir duoda gražą įvairiais pasaulio pinigais - suomiškais, vokiškais, prancūziškais ir t.t. Arba net duoda gražos keletos pokelių vokiškos kramtomos gumos pavidale.

Dolerinėje krautuovėje galima mokėti doleriais, Vakarų Europos pinigais, specialiais keliautojų čekiais "traveller's cheques" / ir kredito kortelėmis. Visus gautus pakvitavimus - sąskaitas dolerinėse krautuovėse reikia pasilaikyti. Muitinėje, grįžtant namo, paprašius parodyti, reikia juos pateikti.

Maskvoje ir Vilniuje dažnai prieina prie keliautojų svetimi žmonės, siūlydami iškeisti dolerius į rublius arba prašo jiems ką nors parduoti. Jokiu būdu neprisidėkite su jais, kadangi už tai galite pakliūti į nemalonumus. Tad - laimingos kelionės! L. Stankevičius

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
- įsikūręs nuosavuose namuose -

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 29 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. čekių sąsk. iki 7%
santaupos 7%
kasd. pal. taupymo s-ta .. 6.5%
90 dienų indėlius 9.5%
1 m. term. indėlius 10.75%
1 m. term. ind. mėn. pal. 10.25%
3 m. term. indėlius 11%
RRSP ir RRIF (pensijos) 8.5%
RRSP ir RRIF 1 m. 10.75%
RRSP ind. 3 m. 11%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 14%
nekln. turto pask. 1 m. 12.25%
nekln. turto pask. 3 m. 13%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000.
Ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais - nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais - nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais - nuo 9 val. r. iki 12 val. r. Liepos - rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Dino

VALYKLA
SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽVOLAJDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE);
- ZOMŠAS

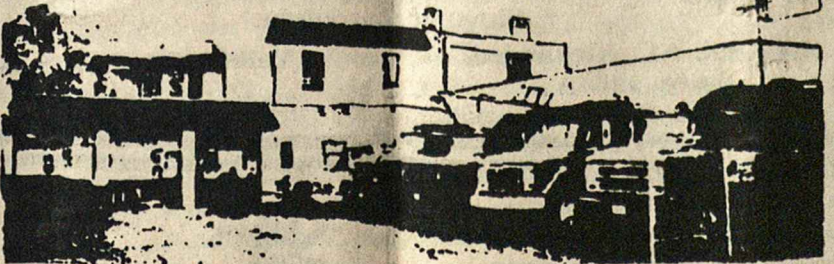
495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7061 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2965 ALLARD, Ville Emard
766-2667

Maurice Electric Ltee
ENTREPRENEUR ELECTRICAL
ELECTRICIEN CONTRACTOR
MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A ALLION LASSALLE, QUÉ. H8P2C5 TEL: 366-5484

GUY RICHARD
ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prienamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

V. Bačėnas
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1
Kreiptis: V. BACENAS, Tel.: (416)-593-0600.
iki 11 val. r. ir po 6 val.p.p. Tel: (416)-245-

Visi maloniai kviečiami į
Tėv. JUOZO ARANAUSKO S. J.
ir visų Juozų bei Juzių pagerbimo

PIETUS

1989 m. kovo mėn. 12 d. 12 val.

Aušros Vartų parapijos salėje

ĮEJIMAS - \$10.-

RENGIA: "NERINGOS" JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPA

A. Kebllys

VĒLEI KELIONĖS LAZDA RANKOJE ...

Savaitės bėgyje teko aplankyti Stelos ir Antano Dovydaičių rezidenciją ir praleisti keletą valandėlių jų tarpe.

Trijų Karalių sekmadienį, jau prieš tai susirepetavus su vargonininku A. Mateika, giedojau kalėdines giesmes Šv. vardo bažnyčioje. Vargonais palydėjo muz. A. Mateika. Giedojau ir naują A. Stankevičiaus kūrinių "Rūpintojėlio skundas". Jo gaidos buvo įteiktos abiem muzikam.

Ne visais sekmadieniais čia choras begieda. Tik retom progom. Visa bažnyčia gieda "Šventas" ir "Tėve mūsų" ir jiems gerai išėina. Stebėjau! Po šių pamaldų su savo šeimininkais dar nuvykome į Lietuvių Klubą pietums. Čia oficialiai buvau pristatytas klubo sekretorės Aldonos Krulikienės.

Atsirado proga apsilankyti p.p. Vitkauskų namuose. Jie gana tolokai gyvena. Jų vietovė vadinasi Seminol. Kadangi neturiu mašinos, tai jiedu atvyko manęs pasiimti. Jiedu abu gyvenome Montrealyje. Išvykę, dirbo berods Čikagoje General Motors. Dar abu jauni žmonės, paėmę ankstyvas pensijas. Įvažiuavus į jų kiemą, tave pasitinka gražios įvairiaspalvės rozės ir kitokios gelės. Tai darbščios p. Julijos gėlynai. Už namo auga išsiplėtojęs kamparo medis, kuriame ir dangaus paukščiai gali sukuti lizdus. Taipogi ir kitas krūmas paskendęs mėlynuose žiedeliuose. Tvenkinys didelis ir jų sklypas prie jo prieina. Sako, kad tvenkinyje yra daug visokios žuvies, bet nemažai ir "čėrepokų"...

Apeizėjus jų rezidenciją ir su tauriu gėrimu rankoje, eina sklandžios kalbas apie senus laikus praleistus Montrealyje ir jų "odisėjos" Amerikoje. Jiedu dar tik metai kaip čia atsikėlė. Tiesa, jų netolima kaimynė - Jonė ir jos vyras Staškūnai čia irgi neapsiejo be sventinio stalo. Visokių patiekalų ir šiltų ir šaltų. P. Vitkauskas yra prisiekęs žuvininkas. Išplaukia jų gaudyti jūron ir jos pkrantėse.

Teko nuvykti kluban ir į Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimą, išklausti paskaitos, poezijų skaitymo ir vyrų vieneto bei solisto Citvaro dainų. Šiam vyrų vieneti vadovauja ir akompanuoja muz. A. Mateika.

Sekmadienio pamaldose jie giedojo, o solo - "Šventa naktis" - vietinė solistė.

Po pamaldų su savo šeimininkais užsukom į dailininko A. Rūkstelės namus. Jis dar gana darbingas, nors metų našta sleigia jo pečius. Mačiau daug jo paveikslų Lietuvių Klube, kuriam jis savo kūrinius yra padovanojęs.

Taipgi teko lankyti vienoje latvių šeimoje ir praleisti keletą malonių valandėlių jų tarpe. Sodas jų didelis ir jie mane apdovanojo mano mėgiamais vaisiais papaya.

Teko dar aplankyti lietuvių banką "Kasa" ir susipažinti su jo vedėju p. Aru Mieželiu. Banko pastatas vienaaukštis, bet gana edrus ir gražioje vietoje.

Beveik nebuvo dienos, kad mudu su šeimininku p. Stanislovu nebutūmėm žuvavę. Žuvaujam su vėžiukais. Jis turi guminę valtį, tai susimetę visus atitinkamus įrankius, brisdavome iki juosmens ir įmesdavome savo meškeres. Vanduo apie 70°F. Pagaudavome jūros forelių, upėtakių, jūros ešerių, "catfish" ir net pagavau "Mother in low" - taip tą bjaurią žuvį vadina. Ji nevalgoma, atrodo kaip rūpūžė, tik žalios spalvos. Taipogi pasigavom "Needlefish". Ši žuvis ilgu snapu, plona, sunku nuo meškerės nukratyti ir ji atsiduoda degutu.

Pakrantėse visokių nematytų paukščių, kurie maitinasi žuvimi. Kai grįždavome su pilnu krepšiu žuvies, tai p. Ievą turėdavo daug darbo jas išvalyti ir kai kurias paruošti rūkyklai.

Paskutinę savaitę p. Ieva ir Stasys pakvietė savo kaimynus ir mano pažįstamus atsiveikimui. Ji paruošė daug įmantrių valgių ir iškepė lauke tikrą šašliką, o šeimininkas prižiūrėjo, kad taurės nebūtų tuščios.

Jeį kas norėtų šioje mieloje p. Urbonų šeimoje praleisti savaitę ar kitą, tai gali kreiptis tel.: (813)-360-4283.

Tiesa, jie mane buvo anksčiau perspėję, kad be Morrison'o restorano aplankymo, manęs neišeis. Tai vieną vakarą tą padariau. Bufeto stilių įvairiausių salotų, mėsos, žuvų, sriubos ir saldumynų, - valgyk kiek nori ir ko nori (tik į kišenių nesikrauk) už \$5.50. Reikia turėti gerą apetitą.

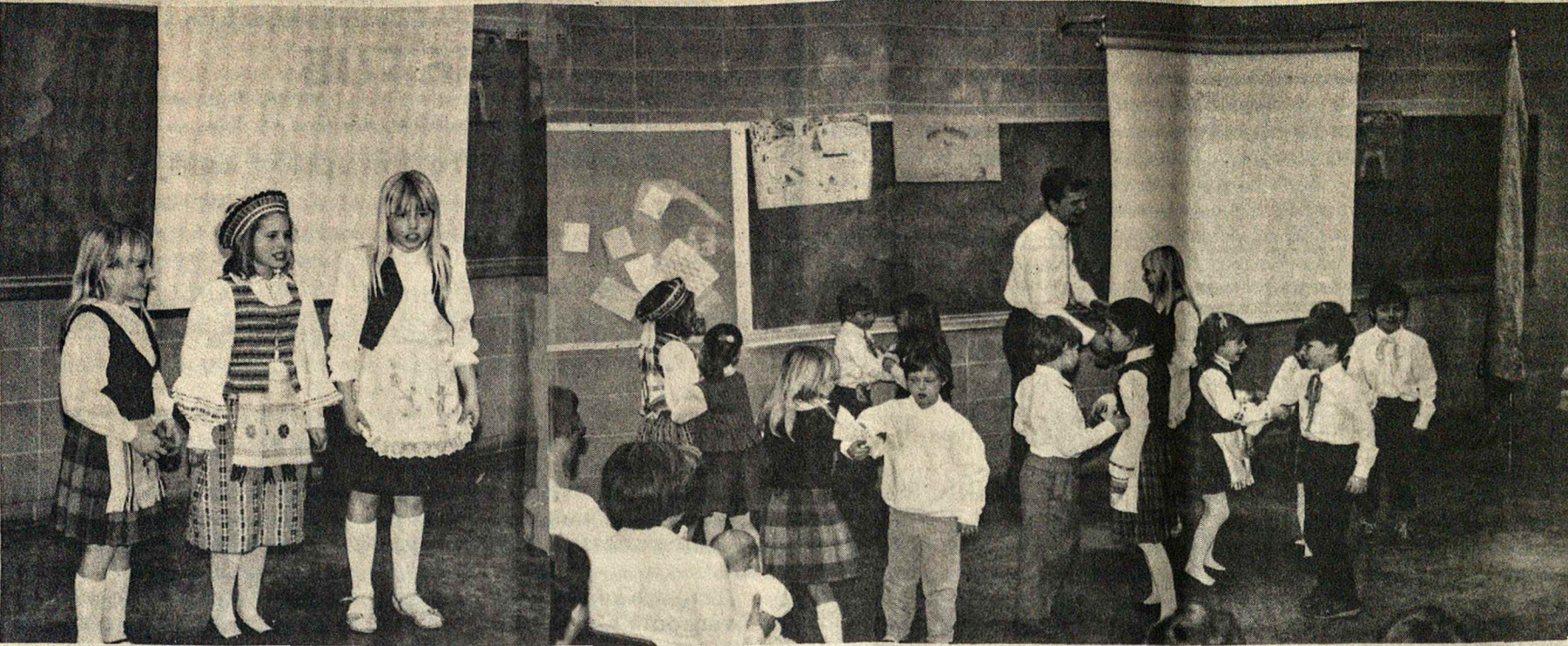
Atėjo laikas pasakyti gražiajai jūrai ir šiltajam orui, kuris, stebėtina, visą laiką sukasi apie 80°F, ir mieliems vašiingiems šeimininkams nuoširdų acių ir tarti iki pasi-matyto.

Ponios Ieva ir Klementina nudangino mane į Tamos orauosti. Atsiveikinome, ir juodvi perduoda mane DELTOS tarnautojams, kurie perima savo globon ir nuskraidino į šaltąją Montrealio žiemužę.

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME
J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

Montrealio Lituanistinės mokyklos VASARIO 16 MINĖJIME Lindā Baltuonytė, Kristina Rāmsay ir Susie Baltuonyte dėklamuoja eilėraščių. Dešinėje – mok. R. Satkauskas su mokyklos vaikais šoka "Aguonėlę" Abi nuotraukos Irenos Satkauskienės.

VASARIO 16-TOJI LIETUVIŲ ŠEŠTADIENINĖJE MOKYKLOJE

Vasario mėn. 18 d. Montrealio Šeštadieninėje Mokykloje įvyko Vasario 16-tosios minėjimas. Mokiniai pasipuošė tautiniais drabužiais, įnešė tautinę vėliavą ir tylos minute buvo pagerbti mūsų tautos kovotojai už laisvę, kurie paukojo savo gyvybę.

Minėjimą atidarė mokyklos vedėja Joana Adamonytė, pakviesdama Tėv. J. Aranauską tarti porą žodžių mokiniams. Kun. kleb. J. Aranauskas, S.J., paaiškino vaikams, kad mūsų tauta turi vieną šventąjį - Šv. Kazimierą ir Palaimintąjį arkiv. Jurgį Matulaitį, kurie savo tautą irgi labai mylėjo. Po to kalbėjo poetas dr. Henrikas Nagys. Mokiniai jį trumpai priminė kaip tą reikišką nepriklausomybę ir kad mes švenčiame 71-ąją sukaktį. Trumpai apibūdino rusų sovietinę okupaciją ir priminė vaikams, jog turime būti išdidūs, kad esame lietuvių kilmės.

Po to vyko mokytojų, Joanos Adamonytės ir Remigijaus Satkausko suruoštas įdomus skaidrių montažas apie dr. Vincą Kudirkos gyvenimą. Sekė mokinių pasirodymai, tautiniai šokiai ir deklamacijos.

Po gražios programos buvo sugiedotas Tautos Himnas ir tuo minėjimas baigtas. Ramunė Bulotienė

• Mirus a.a. TERESEI FREI-DANKIENEI, vietoje gėlių, aukojo \$30,- Ieva ir Kostas Andruškevičiai savaitraščiui "Nepriklausoma Lietuva". Nuoširdžiai dėkojame! "NL"

METINIAME "RŪTOS" KLUBO SUSIRINKIME

Montrealio lietuvių Aukšinio Amžiaus Klubas "RŪTA" 1989 m. vasario mėn. 22 d. buvo sušaukęs metinį klubo narių susirinkimą, kuriame dalyvavo 72 nariai.

Klubo pirm. Bronius Staškevičius patiekė smulkų praeitų metų klubo veiklos pranešimą. Klubo kasininkas supažindino su finansiniu klubo stoviu, kuris yra geras.

Klubo valdybą sudaro: pirm. Bronius Staškevičius, I-ji vicepirm. Petronėlė Juškevičienė, II-ji vicepirm. Vienuolyno vyresnioji Seseilė Paulė, kasininkas Julius Jurėnas ir sekretorius Albinas Baršauskas. Revizijos komisijos pirm. Joana Kėsgailienė, sekretorius Kostas Toliušis ir narys Vincas Kačergius.

Neseniai "RŪTA" įsigijo didelį TV aparatą kartu su video.

Turima daug vaizduojamųjų ir iš Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio. Trečiadieniais, I val. 30 min. bus rodomos tos vaizduojamos Seselių Namų salėje. Visi norintieji kviečiami atvykti jų pasižiūrėti. "RŪTA"

• Baigiant ruošti šį numerį, gavome žinią telefonu, kad staiga savo namuose mirė Eugenija Urbonaitė.

RUOŠIASI PLOKŠTELEI

Šiomis dienomis Montrealio Mergaičių Choras PAVASARIS išleidžia savo dainų rinkinį magnetofoninėje juostelėje - kasetėje. Buvo numatyta pirma išleisti plokštelę, vėliau kasetę, tačiau dėl susidariusių didelių išlaidų plokštelės leidimas atidėtas vėlesniam laikui.

PAVASARIS dėkoja mieliems montrealiečiams, kurie savo aukomis rėmė šį mergaičių projektą - norą įamžinti jaunystėje dainuotas lietuviškas dainas. Tai liks istorijoje... Mergaičių choro Montrealyje nebuvo ir kažin ar bus, kai PAVASARIS nustos dainavęs.

Nuoširdi padėka tiems, kurie prisidėdami aukas, savo gražiu žodžiu įvertina mergaičių darbą, linkėdami ir toliau puoselėti lietuviškas dainas. Tokie atsiliepiamai suteikia joms noro išlaikyti šį susidariusį jaunųjų dainos vienetą PAVASARį, nors ir nėra lengva po kolegijose ir universitetuose praleistų dienų valandų skubėti dar ir į repetitijas.

AUKOS:
LITAS - \$400; po \$100,- AV Parapijos kunigai, V. Vėrykis, D. Lukoševičius, D.R. Lapai (iš Toronto), P.M. Petrauskai, S.V. Piečičiai, Šaulių Kuopa "Neringa", I.P. Lukoševičiai, Montrealio A-kės Lietuvių Bendruomenė;

po \$50,- N.P. Marijos Seserys Montrealyje, KLKM Draugija, L.K. MINDAUGO Šaulių Kuopa, VAIVORYKŠ-

TĖ, Iz. Mališka, A. Saladžius, O. Sitkauskienė, B. J. Lukoševičiai, R.R. Rudinskai, E.T. Paunksniai; \$40,- D.B. Staškevičiai;

po \$25,- B. Nagienė, Br. Mozūras, J. Jurėnas, J. Kėsgailienė, E. Narbutaitė, K. Toliušis, J. Gražys, K. Rašytinis, Z. Lapinas, Br. Ripkė, N. Šipeliene;

po \$20,- E. Kardelienė, J. Mikalajūnienė, A. Petraitytė, E.P. Povilaičiai, V. Lietuvinkas, C.A. Januškevičius, Vl. Žitkus, Jul. Mickienė, J.P. Žukauskai, J. Šeidy, V. Kličienė, A. Dasy, O.J. Šablauskai, J. Dapkus, P. Botyrius, E.P. Gerhardai, A.P. Drešeriai, A. Baršauskas, G. Nagys;

po \$15,- J. Adomaitis, P. Kerevičius, dr. II. Maziļiauskienė, A. Rudytė;

po \$10,- Reg. Pocauskienė, A. Augaitis, G. Gedvilienė, A. Keblys, J. Ch. Tanner, M. Gaputyte, J. Ladyga, K. Baltuškevičius, M. Šaltanienė, A. Jonelis; po \$5,- O. Čekauskienė, M. Gudienė. Mielai lauksime tų, kurie dar nori prisidėti aukomis. Čekius rašyti: PAVASARIS, 577-16th Ave., LASALLE, QUE., H8P 2S4.

PAVASARIO mergaitės taip pat savo plokštelei išleisti aukojo po \$10,- K. Ottaitė, L. Skardžiūtė, R. Jaugelytė, J. Ramanaukaitė, K. Kibirkštytė, T. Keršytė-Mickienė, A. Celtoriūtė, D. Gentelman.

J. Baltuonienė
• Parduodami moteriški tautiniai drabužiai. Pilnas komplektas, dydis 12-14 nr. Kreiptis tel: 768-4810

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Seve St., Montreal, Qué., H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

Aktyvas-virš \$26,000,000 Rezervas-virš \$1,000,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 11 %	
TERM. INDĒLIUS:	Taupymo specialios sask. ... 5 1/2%
1 metų..... 9 3/4%	Taupymo su gyv. draud..... 5 1/4%
180 d.- 364 d. 9 1/4%	Taupymo kasdienes sask. . 5 %
120 d. - 179 d. ... 9 %	Einamos saskaitos..... 4 1/2%
60d. - 119 d. 8 3/4%	RRIF - RRSP-term. .... 11 %
30 d. - 59 d. 8 1/2%	RRIF - RRSP-taup. 6 1/2%

IMA UŽ:

Nekiln. turto - nuo 12 1/2% Asmeninės - nuo 12 1/2%

VĒLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	3907 Rosemont
Pirmadieniais	9:00-3:00	10:00-2:00
Antr., Trečiad.	9:00-3:00	-----
Ketvirtadieniais	12:00-8:00	3:00-7:00
Pentadieniais	10:00-6:00	2:00-6:00

RESTORANAS KOSTAS

Specialybe - "BROCHETTERIE" -

RECEPTION HALL, tinkama banketams

ir kitiems susibūrimams. ĮVAIRŲS GĒRIMAI

6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4.

Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-9198.

LASALLE AUTOMOBILE INC.

Dodge Chrysler Camions Dodge Trucks

- * Automobilų nuoma
- * Naujų ir vartotų pasirinkimas
- * Parčavimas
- * Aptarnavimas

366-7818

1050 Lapierre coin La Vérendrye

Member

Foto M.L.S. SISTEMA

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

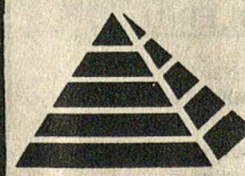
NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel: 273-9181 ..... Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS Tel. Bus.: 722-3545
C. I. B. Res.: 256-5355

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1J7

FINANCIAL SERVICES & INSURANCE

PETER SODO ir JOHN POLCARI

Profesiniai patarnavimai finansų reikalais:

* Annuities * R.R.S.P. * Finansų ir mokesčių planavimas
4999 St. Catherine St. West, Suite 450, Westmount, H3Z 1T3
Tel: 481-0311

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. HIT 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CŪTĒ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

PARDUODAME APARATŪRA, TINKAMĄ LIETUVAI:

video kameras, video įrašymo aparatus, televizijos, radijo, magnetofonus, bevielius telefonus gausite papigintomis kainomis pas: R/C LEON SERVICE, 5887 Sherbrooke St. W. Telef.: 488-3363.

Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa, National Panasonic M7, JVC, NEC, Sony, Sanyo.

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.
Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė
ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĖ.

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- * Saugojimas vasaros laikui (Storage)
- * Taisau ir remodeliuoju
- * Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre, Telefonai:
Suite 500 A. 844-7307 ir 288-9646
Montreal, P.Q. H3A 2G6

TONY PHOTO STUDIO

5220 Queen Mary Rd. Suite 8
TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel.: 481-6608

Dr. DONALD DCEL
Vidaus ligų gydytojas atidaro savo kabinetą 4589 Park Ave., Montreal. Priima pagal susitarimą. Tel.: 842-9211

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon,
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LaSalle, Qué.
H8P 1N5. Tel. 364-4658.

Dr. JONAS MALISKA
Tel.: 866-8235
Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. Gaetan BÉRARD, D.M.D.
Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pont Viau, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel: 662-1177

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniais: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L5
Tel.: 931-4024

Notarai
J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building
1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430